

Forenklingsinnspill

mottatt av Nærings- og fiskeridepartementet
siden starten av inneværende stortingsperiode 2021–2025

Forslag 1 **Endre definisjon på hva et lite foretak er**

Tema Aksjeselskap

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 76

Forslag Det er utarbeidet en egen regnskapsstandard (NRS 8) for å gjøre regnskap og bokføring enklere for små foretak. Dette er et viktig arbeid som er gjort, som forenkler regnskapshverdagen betydelig for små foretak. En utfordring i forenklingsarbeidet for små foretak er at små foretak etter regnskapslovens § 1-6 er definert som regnskapspliktige som ikke overstiger grensene for to av følgende tre vilkår: (1) Salgsinntekt: 70 millioner kroner (2) Balansesum: 35 millioner kroner (3) Gjennomsnittlig antall ansatte i regnskapsåret: 50 årsverk

Dette vil si at definisjonen for små foretak omhandler langt over 90 % av de regnskapspliktige foretakene i Norge. Det er stor forskjell på et foretak med 1 million i salgsinntekt, og et foretak med 60 million i omsetning. En bør derfor vurdere om en skal lage en ny regnskapsstandard for de minste regnskapspliktige foretakene, for å kunne gjøre et forenklingarbeid som kun påvirker regnskapspliktige foretak med noen få ansatte. Det er de selskapene med færrest ansatte som bruker størst andel av foretakenes salgsinntekt til administrasjonskostnader, herunder til regnskapsfører og revisor. En bør derfor se hva en kan gjøre for å få ned disse kostnadene gjennom forenklingstiltak for å øke konkurranseevnen til de minste foretakene.

Forslag 2	Gjøre det enklere for ansatte å kjøpe aksjer i selskapet til en OK pris
Tema	Aksjeselskap
Dep	FIN
Fra	Fiken AS
ID	78
Forslag	<p>I små og mellomstore bedrifter ønsker arbeidsgiver å kunne tilby ansatte å kjøpe aksjer i selskapet, som kan være med på å påvirke deres innsats i virksomheten (motivasjon gjennom ansattes medeierskap). En problemstilling her er å komme frem til en salgsverdi som ikke medfører skatteplikt ved erverv av aksjer (risiko for at salgssum er til underpris). Dette gjør at mange små foretak involverer revisor for å vurdere markedsverdien til foretaket, og gjør dette ved hver anledning en ansatt ønsker å kjøpe eller selge aksjer. Det er dermed en kostnadskrevenende og stor administrativ belastning for små virksomheter å tilby eierandeler i foretaket til de ansatte, og dermed er det veldig mange foretak som velger å ikke tilby slikt eierskap.</p> <p>Det er ønskelig at en går gjennom ordningen for kjøp og salg av aksjer til ansatte og styremedlemmer i små foretak for å stimulere til at flere kan få eierskap i foretak gjennom kraftig forenkling av regler. En mulighet kan være å verdsette selskapet til bokført egenkapital, forutsatt at ansatte og styremedlemmer må selge selskapets aksjer til bokført egenkapital når de avslutter ansattforhold eller styreverv. På den måten sikrer du at tidligere ansatte og styremedlemmer ikke sitter på eierandeler som er kjøpt rimelig, samtidig som man gjør det enklere for eksisterende ansatte og styremedlemmer å kjøpe aksjer i selskapet til arbeidsgiver. Kjøp/salg kan både gjøres gjennom at selskapet eier egne aksjer, at en kjøper fra andre eiere, eller gjennom kapitalforhøyelse/kapitalnedsettelse. En bør lage begrensninger for hvilke selskaper som omfattes av denne muligheten, og hva en gjør med selskaper som har negativ egenkapital. Relevante regelverk er aksjelovgivning (som ikke skiller mellom ansatte eiere og eksterne eiere) og skatte-lovgivning.</p>

Forslag 3	Redusere krav om aksjekapital fra 30 000 til 10 000 kr
Tema	Aksjeselskap
Dep	NFD
Fra	Fiken AS
ID	79
Forslag	Ønsker en å få registrert flere aksjeselskaper, bør en se på mulighet for å redusere aksjekapitalkravet ned til 10.000 kr. Dette vil da dekke stiftelsesgebyret og litt mer. Endre aksjeloven § 3-1 (1) til: «Et aksjeselskap skal ha en aksjekapital på minst 10.000 norske kroner».

Forslag 4	Forenkle gjennomføringen av kapitalendringer for aksjeselskap
Tema	Aksjeselskap
Dep	NFD
Fra	Fiken AS
ID	86
Forslag	<p>Prosessen for å endre aksjekapitalen i et selskap er komplisert for ikke-økonomer (herunder bedriftseiere) å sette seg inn i. De fleste små aksjeselskaper har kun en eier, som ofte er aktivt med i driften av selskapet. Det bør lages en enklere løsning for å registrere kapitalendringer i små selskaper med få eiere, hvor en går bort fra protokoller i papirversjon til datagenererte filer i Altinn eller Skatteetatens portal. Det foreslås at Skatteetaten lager en enkel veiledning hvor de guider brukeren gjennom prosessen for kapitalendring (fra oppstart til betaling/utbetaling og registrering). I tillegg lages det maler på protokoller og tegningsblanketter i nettleseren som brukeren kan velge å bruke, som en kan signere elektronisk med BankID eller MinID. Dersom en skal gjennom ulike frister som «kreditorfrist» og «tegningsfrist», sender Skatteetaten løpende ut purring/påminnelse for å sikre at kapitalendringene gjennomføres i tråd med frister og påkrevde prosesser. Ved kontantinnskudd kan bruker dele en lenke fra kapitalendringen i Skatteetatens portal til banken, revisor eller advokat, som kan logge seg inn og bekrefte ved elektronisk signering at kontantinnskuddet er innbetalt til bankkontoen.</p> <p>Annet: Det bør åpnes opp for å sende inn et dokument som forklarer endringene i vedtektene, og ikke oppdaterer hele vedtektsdokumentet. På den måten kan brukeren enkelt si hva som var aksjekapitalen før hendelsen, og hva som er aksjekapitalen etter hendelsen, uten at hele vedtektsdokumentet endres.</p>

Forslag 5 **Innføre mikroselskaper som egen selskapsform for de minste aksjeselskaperne**

Tema Aksjeselskap

Dep NFD

Fra SMB Norge

ID 146

Forslag 6	Forenklet styremøte og generalforsamling
Tema	Aksjeselskap
Dep	NFD
Fra	Fiken AS
ID	77
Forslag	<p>Mange små foretak avholder ikke, og dokumenterer ikke, styremøter og generalforsamlinger i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet, noe som er i strid med aksjeloven. De fleste av disse selskapene har en eier, og kommer i praksis ikke til å avholde styremøter og generalforsamlinger, men de signerer på årsregnskapet. Dersom eneste behandlingen som selskapet gjør på styremøtet/generalforsamlingen er å vedta årsregnskapet, bør det være tilstrekkelig å dokumentere at styremøtet og generalforsamlingen er avholdt gjennom signatur på årsregnskapet. Årsregnskapet inneholder all informasjon som behandles på styremøtet/generalforsamlingen, og det er da ingen nytte for små foretak med få eiere å utarbeide protokoller for styremøte og generalforsamling når eneste vedtak er godkjenning av årsregnskapet. Etter aksjeloven § 5-7 åpnes det for adgang til forenklet generalforsamlingsbehandling, men dette forslaget går på å unnlate å dokumentere at generalforsamling er avholdt dersom foretaket har en eier, og klassifiseres som «små» etter regnskapsloven § 1-6.</p>

Forslag 7 **Tidligere utsendelse av aksjeoppgaven (RF-1088)**

Tema Aksjonærregister

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 74

Forslag Upersonlige selskaper som har aksjer og investeringer venter på aksjeoppgaven (RF-1088) før de sender inn skattemeldingen. Grunnen til dette er at RF-1088 inneholder relevant informasjon for skattemeldingen, herunder antall aksjer, gevinst/tap, formuesverdi med mer, som de bruker til å avstemme/kontrollere regnskapet med.

Aksjeoppgaven (RF-1088) blir tilgjengelig rundt 20. mars i Altinn. Den baserer seg på VPS-oppgaver og aksjonærregisteroppgaver som foretak skal sende inn innen 31. januar. Maskinell behandling av disse burde muliggjort utsendelse av aksjeoppgaven (RF-1088) tidlig i februar. Ved endring i RF-1088 gjennom oppdaterte data fra aksjonærregisteroppgaver og VPS-oppgaver kan en sende ut nye oppdaterte aksjeoppgaver i Altinn til innehaver, slik man i dag gjør med skattemelding for privatpersoner når nye lønns- eller bankopplysninger kommer i skattemeldingen.

Forslag 8 **Aksjonærregisteroppgave API: Få melding i system om aksjonærregisteroppgave er godkjent eller avvist**

Tema Aksjonærregister

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 88

Forslag I systemer kan man sende inn aksjonærregisteroppgave, men en får ikke tilbakemelding om aksjonærregisteroppgaven er godkjent eller avvist. Dette er sentral opplysning som regnskapssystemer bør få informasjon om, for å kunne opplyse sluttbruker for å kunne gjøre nødvendige korreksjoner. Avvisningen eller godkjenningen kommer nå som en melding i Altinn-innboksen.

Forslag 9	Fjerne kravet om årlig aksjonærregisteroppgave
Tema	Aksjonærregister
Dep	FIN
Fra	SMB Norge
ID	140
Forslag	Fjerne kravet om årlig aksjonærregisteroppgave og erstatte det med krav om ny aksjonærregisteroppgave i år med endringer på eiersiden. De aller fleste små og mellomstore bedrifter endrer svært sjeldent hvem som eier bedriften. Derfor bør kravet om årlig aksjonærregisteroppgave erstattes med krav om ny aksjonærregisteroppgave ved endringer på eiersiden.

Forslag 10 Forenklinger relatert til aksjonærregisteroppgaven

Tema Aksjonærregister

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 85

Forslag Aksjonærregisteroppgaven (RF-1086) er et skjema alle aksjeselskap må levere inn innen 31.01 året etter regnskapsåret, som skal opplyse hvem som eier aksjer i selskapet, utbytte som er utbetalt, endring i eiere (kjøp/salg/gave/arv) og evt. kapitalendringer. I dag preutfylles aksjonærregisteroppgaven i Altinn med informasjon om hvem som var aksjeeiere i fjor, som er basert på fjorårets aksjonærregisteroppgave. Det gjør at selskaper som har få endringer i eiere enkelt kan levere inn aksjonærregisteroppgaven manuelt i Altinn. For selskaper som har endringer i kapital (som er innrapportert til Brønnøysundregistrene) må en manuelt legge inn informasjon om dette, og dersom informasjonen avviker mot det som er innrapportert til Brønnøysundregistrene blir aksjonærregisteroppgaven avvist. Dette medfører mye tidsbruk og frustrasjon fra små foretak. Siden Skatteetaten allerede sitter på informasjonen om kapitalendringer som stiftelse, kapitalnedsettelse og kapitaløkning, er dette noe som bør preutfylles i aksjonærregisteroppgaven. I tillegg bør inngående og utgående aksjekapital og overkurs kontrolleres ved innsending (gjennom en valideringstjeneste). Dette vil redusere antall brukerfeil betraktelig. Skatteetaten bør også åpne for at andre kan eksportere informasjon fra aksjonærregisteroppgaven og kapitalendringer i Brønnøysundregistrene maskinlesbart format, som systemer kan eksportere. Dette vil hjelpe de selskapene som vil levere inn aksjonærregisteroppgaven fra et ERP- eller regnskapsprogram.

Oppsummering: - Preutfyll informasjon i aksjonærregisteroppgave fra kapitalendringer som er registrert i Brønnøysundregistrene - Etabler en valideringstjeneste hvor det kontrolleres at aksjekapital og overkurs 01.01 og 31.12 i aksjonærregisteroppgaven stemmer med Brønnøysundregistrene - Lage støtte for eksport av aksjonærregisteroppgaven og data om kapitalendringer. Eksporten må være i maskinlesbart format slik at systemleverandører kan bruke dette.

Forslag 11 **Opplysninger om aksjeeiere og reelle rettighetshavere**

Tema Aksjonærregister

Dep NFD

Fra Revisorforeningen

ID 133

Forslag Alle aksjeselskaper må årlig sende inn Aksjonærregisteroppgave til Skatteetaten med opplysninger om aksjeeiere, kapitalendringer og aksjetransaksjoner. Selskapene plikter etter aksjeloven å føre en oppdatert aksjeeierbok. Nå etableres et nytt register over reelle rettighetshavere med krav om å rapportere inn ytterligere eierinformasjon og oppbevare tilhørende dokumentasjon. Registrene er ikke samordnet. Her er det et stort potensial både for forenkling og bedre datakvalitet. Det er avgjørende at regelverket legger til rette for samordning. Vi vil anslå forenklingsgevinsten isolert til å være betydelig, i tillegg kommer gevinster i form av bedre datakvalitet og at bedriftene selv får større nytte av registrerte opplysninger.

Forslag 12 **Aksjeeierbok og aksjonærregister/eierskapsregister – hendelsesbasert innrapportering**

Tema Aksjonærregister

Dep NFD

Fra Regnskap Norge

ID 36

Forslag I medhold av aksjeloven kap. 4, II, stilles det krav til alle aksjeselskaper om å føre en aksjeeierbok. Kravet om aksjeeierbok bør erstattes med en plikt til hendelsesbasert innrapportering til aksjonærregisteret, eventuelt aller helst til et sentralt eierskapsregister som kan erstatte både aksjeeierbok, aksjonærregister og register over reelle rettighetshavere. På denne måten vil registeret bli fortløpende oppdatert og det offentlige vil både få bedre kontroll og oppdaterte opplysninger om eierforholdene i et AS. Samtidig reduseres rapporteringsbyrdene ved at selskapene slipper med å rapportere opplysningene ett sted.

En hendelsesbasert innrapportering muliggjør for eksempel også å holde kontroll på den skattemessig innbetalte kapitalen på den enkelte aksje i selskapet. Uten hjelp fra et godt og løpende innrapporteringssystem kan det være praktisk tilnærmet umulig for selskapet og aksjonærene å holde oversikt over den skattemessig innbetalte kapitalen på aksjenivå.

Forslag 13 **A-melding: Slippe å sende inn tomme a-meldinger for små foretak uten lønn**

Tema A-ordningen

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 97

Forslag Dersom et lite foretak kun har en eier, som ikke tar ut lønn hver måned, krever Skatteetaten at det sendes inn en tom a-melding som forteller at det ikke er noe lønn utbetalt til den ansatte. Her bør en se på forenklinger slik at små foretak uten aktivitet (men som fremdeles har ansatte) kan slippe å sende inn tomme a-meldinger.

Forslag 14 **Utleggstrekk - avvikle manuell håndtering og samle utleggstrekkene**

Tema A-ordningen

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 9

Forslag Fra 2021 ble a-opplysningslovens virkeområde utvidet til å omfatte utleggstrekk etter skattebetalingsloven § 14-5 annet ledd, dvs. utleggstrekk fra skatteoppkrever.

Endringen er et skritt i riktig retning, men etterlater et stort forenklingspotensial for andre utleggstrekk som fortsatt må håndteres manuelt, og ofte iht. ulike rutiner og skjema avhengig av namsmyndighet. Her bør det utredes om ordningen for utleggsstrekk fra skatteoppkrever kan utvides til å gjelde alle utleggstrekk. I tillegg bør det vurderes om alt utleggstrekk skal innarbeides i skattekortet. Arbeidsgiver får da ikke informasjon om utleggstrekket, kun trekkstørrelsen. Den delen av trekket som gjelder utleggstrekk godskrives løpende kreditorer som har fått dette meldt inn som en del av trekket.

Oppfølging: Jf. endringsforslag i Finansdepartementets høring av modernisering av regelverket for innkreving (17.4.2023, høringsfrist 1.8.2023)

Forslag 15 **A-meldingen – mer romslig frist i januar**

Tema A-ordningen

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 32

Forslag Det bør være mer romslig innrapporteringsfrist i januar for a-melding som gjelder desember. Dette av hensyn til forsikringsposter og andre forhold som hører naturlig til en årsavslutning. En frist satt til 15. januar bør tjene alle parter, slik at kvaliteten blir best mulig og at behovet for korreksjoner reduseres.

Forslag 16 **A-ordningen – ny tjeneste for å unngå særskilt krav om sammenstillingsoppgave lønn mv**

Tema A-ordningen

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 33

Forslag I planene til Skattedirektoratet var det opprinnelig lagt til grunn at Skatteetaten skulle tilby lønnstakere en lønns- og trekkoppgave basert på innleverte a-meldinger (årsoppgave lønn). Finansdepartementet kom i stedet til at arbeidsgiverne skulle beholde denne innrapporteringsplikten. Dette kravet om å sende sammenstillingsoppgave fremstår som unødig dobbeltrapping, og bør erstattes av en automatisk tjeneste fra a-ordningen. Skatteetaten besitter sikrere og mer effektiv kontaktinformasjon til arbeidstakerne enn hva arbeidsgiverne i mange tilfeller har tilgang til.

Forslag 17 **Tilrettelegge for fortløpende innbetaling av skattetrekk**

Tema A-ordningen

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 34

Forslag Etter dagens regelverk er det pålegg om å overføre skattetrekk til egen skattetrekkskonto, eller alternativt inneha bankgaranti. Her bør det åpnes for at de som ønsker det kan innbetale skattetrekket fortløpende samtidig med utlønningen.

Forslag 18	Automatisk betaling av arbeidsgiveravgift, skattetrekk og merverdiavgift
Tema	A-ordningen
Dep	FIN
Fra	Regnskap Norge
ID	35
Forslag	Ved innsendelse av a-melding og mva-melding bør opplysningspliktig ha mulighet til å velge at betalingskrav skal legge seg til betaling i nettbanken automatisk. Se for øvrig forslag angående skattetrekk (ID 34).

Forslag 19 **Innleie av arbeidskraft - reversering av innstramminger**

Tema Arbeidsmarkedet

Dep AID

Fra NHO

ID 48

Forslag Innstrammingene i adgangen til innleie gjør det vanskeligere å drive virksomhet. De skaper en rekke vanskelige tolknings spørsmål og gråsoner som følge av at de er mangelfullt utredet. Dette er mest krevende å håndtere for mindre bedrifter som ikke har store HR-avdelinger og advokater ansatt. Innstrammingen gjør det også generelt vanskeligere å skaffe arbeidskraft ved midlertidige behov. Det er mer krevende å ansette noen midlertidig direkte i virksomheten enn å leie inn.

Forslag 20 **Fjerne overkurs og innskutt egenkapital fra regnskapet/skattemeldingen, og heller føre dette som en del av annen egenkapital**

Tema Årsregnskap

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 123

Forslag Overkursfond i Aksjeloven § 3-2 ble opphevet 1. juli 2013, slik at overkurs i prinsippet er fri egenkapital. Dermed behandles i prinsippet innbetalt egenkapital på samme måte som opptjent egenkapital. For å forenkle regnskapet bør en etter regnskapsloven § 6-2 C redusere antall egenkapitalposter. Det foreslås at regnskapsloven § 6-2 C endres til følgende:

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital

I. Selskapskapital

II. Annen egenkapital

Forslag 21 **Endre bokføring av omkostninger ved stiftelse og kapitalforhøyelse i aksjeselskap fra egenkapitaltransaksjon til driftskostnad**

Tema Årsregnskap

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 122

Forslag Dagens regelverk: Utgifter direkte knyttet til emisjoner eller stiftelse skal betraktes som en reduksjon av innbetalt kapital og ikke betraktes som en regnskapsmessig kostnad, jf. NRS 8 God regnskapskikk for små foretak pkt. 5.1.2. Skattemessig er stort sett stiftelses- og emisjonskostnader skattemessig fradragsberettiget, jf. Skatte-ABC 2021/22 Aksjeselskap mv. – allment pkt. 7.7.

Hvorfor endre: Når det behandles ulikt i skatteloven og regnskapsloven medfører dette en permanent forskjell som skal spesifiseres i skattemeldingen for å justere fra regnskapsmessig resultat til skattemessig resultat. Slike justeringer skaper forvirring for ikke-økonomier, og gjør det vanskeligere å forstå hvorfor de skal betale den skatten de skal, og kan potensielt hindre foretak å få med seg et skattefradrag de har rett på. I tillegg vil brukeren få negativ verdi i post «2030 Annen innskutt egenkapital», som vil ligge der «til evig tid», såfremt stiftelses- og emisjonskostnader ikke dekkes av selskapets overkurs.

Løsning: Endre NRS 8 pkt. 5.1.2 til å tydeliggjøre at emisjons- og stiftelseskostnader kan betraktes som en regnskapsmessig kostnad i foretaket som får aksjekapitalen forhøyet. For investor vil fremdeles emisjons- og stiftelseskostnader betraktes som en del av inngangsverdien på aksjene.

Forslag 22 **Forenkle krav om konsernregnskap for morselskap med et datterselskap**

Tema Årsregnskap

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 59

Forslag Dersom et selskap eier et eller flere andre selskapet, hvor minst et av de har eierandel over 50 %, er det krav til å utarbeide konsernregnskap etter regnskapslovens § 3-2 tredje ledd.

Det finnes i dag noen unntak fra dette kravet. (1) Små foretak etter regnskapslovens § 3-2 fjerde ledd. (2) Morselskap i underkonsern etter regnskapslovens § 3-7.

Ønske om et nytt unntak fra krav om konsernregnskap: Dersom et selskap kun er morselskap for et annet selskap, bør det ikke være krav til konsernregnskap. Det bør da være tilstrekkelig å levere inn selskapsregnskap, hvor en i noter kan opplyse om eierandel, resultat og egenkapital i datter, og evt. transaksjoner mellom nærstående selskaper. På den måten forenkles innrapporteringsplikten betydelig.

Bakgrunn: En stor andel av holdingsselskap har maksimalt et datterselskap. Eksterne interessenter er da mer opptatt av datterselskapet (driftsselskapets) regnskap enn morselskapets. For konsern som består av flere datterselskaper er derimot konsernregnskapet i størst interesse, slik at en bør opprettholde konsernregnskapsplikt for denne gruppen.

Forslag til lovendring: regnskapsloven § 3-2 sjette ledd: Foretak som kun har et datterselskap, hvor datterselskapet er driftsselskapet og morselskapet er eierselskapet (holdingsselskap), kan unnlate å utarbeide konsernregnskap.

Forslag 23 **Fjerne «udekket tap» i skattemeldingen/regnskapet**

Tema Årsregnskap

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 124

Forslag Annen opptjent egenkapital splittes nå mellom post «2050 annen egenkapital» og post «2080 udekket tap» i næringsspesifikasjonen til skattemeldingen (ny skattemelding), og har de samme kontoene i standard kontoplan. Forskjellen mellom post 2050 og 2080 er at 2050 brukes dersom opptjent egenkapital er positiv, og 2080 brukes dersom opptjent egenkapital er negativt. Det ville vært mer ryddig om disse kontoene/postene ble slått sammen, da fortegnet på beløpet forteller om opptjent egenkapital er positivt eller negativt.

Små foretak har av og til saldo både på post 2050 og 2080, noe man i prinsippet ikke skal ha. Dersom en fjerner post 2080 vil dette problemet elimineres. I tillegg er ordet «udekket tap» noe som en del bedriftseiere misoppfatter som «skattemessig fremførbart underskudd», slik at feil beløp brukes som fremførbart underskudd i skattemeldingen.

Forslag 24 **Forenkle notekrav i årsregnskapet for små foretak**

Tema Årsregnskap

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 62

Forslag Mange små aksjeselskap sliter med å fylle ut notene til årsregnskapet korrekt, og mye av informasjonen er rapportert til Skatteetaten gjennom andre skjemaer. Det burde derfor vært mulig at notekravene ble forenklet, og at annen nøkkelinformasjon ble hentet fra andre steder (f.eks. aksjonærregisteroppgave og a-meldinger). Under er det listet opp forslag til forenklinger i notekravene i årsregnskapet for små foretak.

2.1.1 Forenkle notekravet om regnskapsprinsipper, jf. regnskapslovens § 7-35: I dag oppgis detaljert beskrivelse av hvilke regnskapsprinsipper som anvendes. I praksis velger mange selskap å bare bruke en standardtekst for å definere hvilke prinsipper som er brukt, uten å lese gjennom teksten. Det er flere selskaper som fører regnskapet selv som ikke har tilgang til en slik standardtekst, og bruker da mye tid/ressurser for å beskrive regnskapsprinsippene som benyttes, uten at de har den regnskapsmessige forståelsen for å beskrive dette. For små foretak bør det være tilstrekkelig å huke av for hvilke regnskapsregelverk de følger, slik man i dag gjør i RF-1167 Næringsoppgave 2 (se bildet under). Dersom «regnskapslovens regler for små foretak» benyttes bør det ikke være krav til en detaljert beskrivelse av regnskapsprinsippene, men dersom en av de andre prinsippene brukes bør dette beskrives i prinsipppnoten. Forslag til ny tekst i regnskapsloven § 7-35 «Det skal opplyses om hvilke regnskapsregler som er benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet, og opplysninger om anvendte regnskapsprinsipper. Brukes kun regnskapslovens regler for små foretak trenger man ikke å opplyse om anvendte regnskapsprinsipper, såfremt det ikke er nødvendig for å vurdere selskapets stilling. Det skal opplyses om sammenligningstallene er omarbeidet. Dersom de omarbeides skal omarbeidingen forklares, jf. § 6-6.»

2.1.2 Fjerne krav om å opplyse om andel gjeld som forfaller til betaling mer enn fem år etter regnskapsårets slutt I regnskapslovens § 7-40 skal man opplyse om langsiktige fordringer, gjeld og garantiforpliktelser. I tillegg skal man opplyse om gjeld som forfaller til betaling mer enn fem år etter regnskapsårets slutt. Det burde være tilstrekkelig å oppgi enten lånets løpetid eller hvor mye gjeld som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt. Bakgrunnen for dette er at mange selskaper bruker mye tid for å finne nedbetalingsavtale på lånet for å se hva som er gjelden som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt. Dersom renten endres vil en ny nedbetalingsavtale utstedes, slik at selskapet må hente ut ny nedbetalingsavtale hvert år fra banken får å finne tilstrekkelige opplysninger til årsregnskapet, selv om opplysningene i det vesentligste ikke er endret. Eksterne interessenter klarer av nedbetalingstiden å beregne seg frem til omtrentlig beløp som forfaller til betaling mer enn fem år etter regnskapsårets slutt, og da tenker jeg at det er tilstrekkelig å oppgi nedbetalingstiden. Forslag til tekstendring i § 7-40 annet ledd: «Det skal opplyses hvor stor del av den regnskapspliktiges gjeld som forfaller til betaling mer enn fem år etter regnskapsårets slutt eller lånets løpetid/nedbetalingstid. I tillegg skal det oppgis hvor stor del av den

regnskapspliktiges gjeld som er sikret ved pant eller lignende sikkerhet i den regnskapspliktiges eiendeler, og hvilke balanseposter som er pantsatt. Det er frivillig å oppgi balanseført verdi av de pantsatte eiendeler.

2.1.3 Forenkle note om anleggsmidler etter § 7-39 Historisk anskaffelseskost og akkumulerte verdier er noe mange små selskap ikke har et forhold til, og mange glemmer å ta vare på informasjonen ved overgang fra et regnskapssystem til et annet. Det bør være tilstrekkelig å vise inngående verdi, endringer gjennom året (tilgang/avgang/avskrivninger/nedskrivninger) og utgående verdi. Det foreslås derfor at regnskapslovens § 7-39 første punktum endrer ordet «anskaffelseskost» til «inngående verdi», og at regnskapslovens § 7-39 tredje punktum (akkumulerte av- og nedskrivninger) fjernes. Forslag til ny regnskapslov § 7-39: For varige driftsmidler og immaterielle eiendeler skal det opplyses om: 1. inngående verdi med spesifisering av balanseførte lånekostnader knyttet til egentilvirkede anleggsmidler, 2. tilgang og avgang i løpet av regnskapsåret, og 3. avskrivninger, nedskrivninger og reverseringer av nedskrivninger i regnskapsåret.

2.1.4 Forenkle krav til å opplyse om pantsikrede eiendeler på langsiktig gjeld, § 7-40 I regnskapslovens § 7-40 annet ledd fremkommer det at for gjeld som forfaller til betaling mer enn fem år etter regnskapsårets slutt skal en oppgi balanseført verdi av de pantsatte eiendelene. Det bør være tilstrekkelig å opplyse om at kredittinstitusjon har tatt pant enkelte balanseposter, som f.eks. selskapets varrelager, kundefordringer og varige driftsmidler, uten å opplyse om verdien på dette. Bakgrunnen for det er at verdien allerede finnes i regnskapets balanse, og kredittinstitusjoner tar vanligvis pant i de samme type eiendelene. Fremkommer ikke pantsatt verdi i regnskapet, eller deler av balansepostene er pantsatt, kan beløpet velges å oppgis i tillegg til type balansepost som er pantsatt.

2.1.5 Antall årsverk/ansatte, jf. § 7-43 I regnskapslovens § 7-43 kreves det at antall årsverk skal oppgis. Antall ansatte i et selskap er informasjon som Skatteetaten har gjennom a-meldinger som virksomheten sender inn. Krav om å manuelt oppgi antall årsverk for små foretak bør derfor fjernes, og så kan heller Skatteetaten gjøre antall ansatte i foretaket offentlig tilgjengelig. Konklusjon: Opphev regnskapslovens § 7-43.

2.1.6 Spesifisering av lønnskostnader etter § 7-38 Etter regnskapsloven § 7-38 må en spesifisere lønnskostnader på lønninger, folketrygdavgift, pensjonskostnader og andre ytelser. Jeg foreslår at man i fjerner denne spesifiseringen i noten, men oppgir dette i årsregnskapet jf. regnskapslovens § 6-1. Her kan man splitte opp pkt. 6 «lønnskostnad» ned i artene «lønn», «folketrygdavgift», «pensjonskostnader» og «andre ytelser». På den måten inneholder årsregnskapet samme informasjon som tidligere, men informasjonen flyttes fra notene til resultatregnskapet. Endring i regnskapslovens § 6-1 punkt 6: Lønn, folketrygdavgift, pensjonskostnader og andre ytelser

Forslag 25 **Fjerne krav til at årsregnskapet for små foretak må inneholde sammenligningstall**

Tema Årsregnskap

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 56

Forslag I årsregnskapet må sammenligningstall (fjorårets regnskapstall) legges inn, selv om de ikke er endret, jf. regnskapslovens § 6-6. Dette oppfattes som unødvendig da informasjonen om fjorårets regnskap er offentlig tilgjengelig, og medfører ofte manuelt merarbeid for små foretak. Jeg ser ikke den store nytten for brukeren av årsregnskapet å ha årets og fjorårets tall i samme dokument. Brukere av regnskapet bruker ofte tredjepartsystemer (f.eks. proff.no) som henter ned årsregnskapet fra Brønnøysundregistrene og sammenligner med tidligere innleverte årsregnskap, og da er sammenligningstall i årsregnskapet ikke relevant.

I Næringsoppgave 2 (RF-1167), jf, rettlledningen (URL 1) står det «Det er frivillig å fylle ut fjorårstallene i resultat- og balanseoppstillingen. Dette gjelder ikke dersom fjorårstallene er omarbeidet». Samme regler burde også vært gjeldende i årsregnskapet.

Forslag til endring i regnskapslovens § 6-6 annet ledd: Små foretak kan unnlate å vise sammenligningstall i foregående årsregnskap dersom sammenligningstallene ikke omarbeides.

Forslag 26	Fjerne årsregnskap for små aksjeselskap med få eksterne interessenter
Tema	Årsregnskap
Dep	FIN
Fra	Fiken AS
ID	63
Forslag	I RF-1167 Næringsoppgave 2, side 2 og 3, (som videreføres i ny skattemelding tema «resultatregnskap og balanse») opplyser selskapet om resultat- og balanseposter i tråd med regnskapslovens krav. De samme opplysningene må selskapene gjengi i årsregnskapet. Det oppleves som unødvendig, og lite hensiktsmessig, at små foretak med få eksterne interessenter må oppgi samme regnskapstall to ganger. Nå når notekravene i regnskapsloven ble vesentlig forenklet i 2021, gjør dette at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig mer informasjon enn det skattemeldingen/næringsoppgaven gjør.

Forslaget er derfor at en obligatorisk innsending av årsregnskap fjernes for små foretak. Brønnøysundregistrene eller Skatteetaten genererer så et årsregnskap basert på opplysningene i næringsoppgaven for de som velger å ikke utarbeide et årsregnskap. Dermed vil regnskapstallene bli offentlig tilgjengelige. Mye relevant noteinformasjon kan genereres automatisk basert på opplysninger i a-meldinger (lønn og andre ytelser), aksjonærregisteroppgave (aksjekapital, aksjonærlån og egne aksjer), poster i næringsoppgaven ol. Dette er opplysninger som Skatteetaten allerede sitter på og det bør dermed ikke være nødvendig for bruker å legge inn denne opplysningen på nytt.

Det bør vurderes om banker og finansinstitusjoner skal få mulighet til å få tak i opplysninger fra selskapets skattemelding ved kredittvurdering, dersom sentrale opplysninger ikke blir tilgjengelig gjennom at årsregnskapet fjernes. Dette er for å sikre at bankene får tilstrekkelige opplysninger for å gi lån, og eiere av små foretak ikke straffes som følge av at de ikke utarbeider et årsregnskap lenger. Krav til generalforsamling og godkjenning av årsregnskapet vil bestå, men man går fra å godkjenne et årsregnskap til å godkjenne resultatregnskap og balanse i skattemeldingen (RF-1167 side 2 og 3).

Forslag 27 **Årsregnskap API: Få melding i system om årsregnskap er godkjent eller avvist**

Tema Årsregnskap

Dep NFD

Fra Fiken AS

ID 89

Forslag I systemer kan man sende inn årsregnskap, men en får ikke tilbakemelding om årsregnskapet er godkjent eller avvist. Dette er sentral opplysning som regnskapssystemer bør få informasjon om, for å kunne opplyse sluttbruker for å kunne gjøre nødvendige korreksjoner. Avvisningen eller godkjenningen kommer nå som en melding i Altinn-innboksen.

Forslag 28 **Anbefale bruk av skattemessige avskrivningsregler i regnskapet for små foretak**

Tema Årsregnskap og skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 106

Forslag NRS 8 åpner opp for å bruke skattemessige regler for avskrivning hvis det gir en fornuftig avskrivningsplan. Regnskapsførere velger likevel å bruke ulike avskrivninger i regnskapet og skattemeldingen da de er vant til dette, og synes at «fornuftig avskrivningsplan» er et vanskelig begrep. Mange argumenterer for at det å avskrive eiendeler lineært i regnskapet etter en skjønnsmessig avskrivnings-sats reflekterer verdifallet bedre enn å bruke skattemessige avskrivningsregler.

For å kunne redusere skattemessige midlertidige forskjeller, og fjerne skjønnsbegrepet i regnskapet, kan det være hensiktsmessig at NRS 8 legger en større tyngde på å anbefale små foretak å bruke skattemessige regler for avskrivninger. En må muligens legge inn en begrensning om at dersom det er et vesentlig verdifall på eiendelen, som medfører at balanseførte verdier er vesentlig høyere enn virkelig verdi, skal eiendelen nedskrives regnskapsmessig etter laveste verdis prinsipp. Er det ikke et slikt verdifall anbefales det å bruke skattemessige avskrivninger, som i de fleste tilfeller medfører en mer konservativ balanseverdi på eiendelene.

En kan alternativt åpne opp for at en kan føre regnskapsmessige avskrivninger i skattemeldingen, dersom det ikke medfører vesentlige skattemessige fordeler. Det innebærer da at selskapet ikke kan tilpasse avskrivningene slik de selv måtte ønske (bruke regnskapsmessige avskrivninger i skatteregnskapet kun på de eiendeler hvor det øker skattefradraget), men ha et generelt prinsipp for alle selskapets eiendeler for hvordan de skal avskrives. Sistnevnte forslag er å sammenstille regnskapsloven og skatteloven slik at begge regelverk tillater lik avskrivningsbehandling på anleggsmidler, slik at regelverkene blir likere.

Oppsummering: Anbefal bruk av skattemessige avskrivningsregler i NRS 8 slik at en eliminerer midlertidige forskjeller relatert til ulik avskrivning i skatteregnskapet og resultatregnskapet. Vedvarende verdifall hvor virkelig verdi er vesentlig lavere enn bokført verdi vil likevel kreve en nedskrivning av eiendelen i resultatregnskapet etter laveste verdis prinsipp, selv om nedskrivningen ikke gjennomføres i skatteregnskapet.

Forslag 29 **Personallister – personallistereglene bør fjernes**

Tema Bokføring

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 28

Forslag Regelen om personallister, jf. bokføringsforskriften § 8-5-6, ble innført med formål å motvirke svart arbeid. Ifølge en analyse gjort av Skatteetaten selv, omtalt i Analysenytt 2/2017 side 18-23, viser resultatene at ordningen ikke oppfyller hensikten. Det er en god forenklingsregel å evaluere og rydde bort krav og byrder som ikke virker. Det tilsier at personallistereglene med all mulig grunn bør fjernes.

Forslag 30 **Oppbevaring av regnskapsmateriale – erstatte stedskrav med tilgjengelighetskrav**

Tema Bokføring

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 8

Forslag Bokføringsloven har klare krav til oppbevaringssted for regnskapsmateriale. Hovedregelen er oppbevaring i Norge, men det er under visse forutsetninger gitt adgang til oppbevaring av elektronisk regnskapsmateriale i Danmark, Finland, Island eller Sverige.

Ved elektronisk oppbevaring gjelder stedskravet for oppbevaringsmediets fysiske plassering. Det er med andre ord ikke tilstrekkelig med elektronisk tilgjengelighet gjennom terminal eller lignende i Norge, til regnskapsmateriale som fysisk befinner seg på et oppbevaringsmedium i utlandet. Dette er et umoderne og upraktisk krav som ikke er tilpasset dagens digitale hverdag. Kravet om fysisk oppbevaringssted bør i stedet erstattes med et tilgjengelighetskrav.

Her vises for øvrig også til EU-forordning om fri flyt av andre opplysninger enn personopplysninger, som i seg selv tilsier fortgang i dette, jf. høring KMD 12.4.2019, samt RNs hørings svar.

Forslag 31 **Betalingsinformasjon (fakturaer) bør inneholde all relevant informasjon til regnskapet**

Tema Bokføring

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 84

Forslag Dersom et selskap i dag mottar fakturaer fra Skatteetaten, opplyses det ikke alltid informasjon som grunnlag, renter, gebyrer og lignende, som er bokføringsrelevant informasjon. Dette medfører ekstraarbeid for selskapet som må lete frem andre dokumenter for å ha tilstrekkelig informasjon til å kunne bokføre betalingen i regnskapet.

Et konkret eksempel er at selskapet mottar skatteoppgjøret i Altinn-innboksen i PDF som inneholder opplysninger til bokføringen, men inneholder ikke betalingsinformasjon som kontonummer, KID og forfallsdato. Fakturaen som mottas inneholder ikke relevant bokføringsinformasjon som restskatt, renter og evt. gebyrer som skatteoppgjøret inneholder. Dette medfører at selskaper må ha både faktura og skatteoppgjøret for å kunne gjennomføre bokføringen og betalingen.

Forslag 32 **Adgang til kontantfakturering**

Tema Bokføring

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 51

Forslag Kontantsalg kreves ikke registrert i kassasystem hvis bokføringspliktig i stedet utsteder kontantfaktura. Skattedirektoratet har gitt en uttalelse som begrenser hvem dette gjelder for. Regnskap Norge støtter ikke Skattedirektoratets vurdering og har bedt om reversering i brev av 14. januar 2019 til FIN, som fortsatt ikke er besvart.

Forslag 33 **Redusere legitimasjonskrav ved reiseregninger**

Tema Bokføring

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 58

Forslag I Skattebetalingsforskriften § 5-6-12 fremkommer krav til oppstilling av reiseregning som utarbeides av arbeidstakeren.

Følgende informasjon bør fjernes fra skattebetalerforskriften §§ 5-6-12 (3) og 5-6-12 (6), da det ikke er informasjon som gir nyttig informasjon til reiseregningen eller utleggsskjemaet: (1) Arbeidstakers adresse (2) Slå sammen «formål» og «arrangement» (3) Adresse på overnattingssted (bør være tilstrekkelig med hotellnavn).

En bør også vurdere om kravet til signatur skal fjernes, da de fleste fyller ut reiseregninger digitalt i løsninger som ikke støtter elektronisk signering (slik at signeringer må gjøres ved å skrive ut skjemaet og scanne det inn igjen).

Forslag 34	Kjøpsdokumentasjon – opprydding og forenkling i bokføringsforskriftens krav
Tema	Bokføring
Dep	FIN
Fra	Regnskap Norge
ID	29
Forslag	Det kan med fordel gjøres en opprydding og forenkling i bokføringsforskriftens krav til kjøpsdokumentasjon, herunder forskjellige krav avhengig av beløpsstørrelse, bruksområde, betalingsmåte og om det er utlegg gjort av ansatte (gjelder særlig krav til angivelse av kjøper).

Forslag 35	Fjerne krav om å spesifisere behandlingstjenester og -varer for frisørvirksomhet
Tema	Bokføring
Dep	FIN
Fra	Fiken AS
ID	55
Forslag	Etter bokføringsforskriften § 8-3-1 skal frisørvirksomhet kunne skille ut og spesifisere klipp fra øvrige behandlingstjenester, og gruppere varer til behandling og salgsvarer adskilt ved varetelling. Dette er noe som ikke gjennomføres av majoriteten av regnskapsførere i dag, og ikke noe som følges opp av Skatteetaten. Når regelverket ikke følges opp er det et tegn på at regelen bør fjernes. Dersom frisører skal følge dette opp, kreves det unødvendig administrativt arbeid, og vil øke kostnaden ved å sikre at de har gode nok systemer.

Forslag 36	Timeregistrering og timebestillinger i tjenesteytende næringer – fjerne dokumentasjonskrav
Tema	Bokføring
Dep	FIN
Fra	Regnskap Norge
ID	30
Forslag	I et kost/nytte perspektiv stiller vi spørsmål ved nødvendigheten av krav til dokumentasjon av medgått tid og timebestillinger i tjenesteytende næring (skal særlig underbygge fullstendighet og periodisering av salgsinntekter). Det bør være tilstrekkelig med krav til ordinær salgsdokumentasjon mv. som for andre bokføringspliktige.

Forslag 37 **Naturalytelser – særlig tilknytningskravet og beløpsgrense per kjøp**

Tema Bokføring

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 2

Forslag Iht. reglene for naturalytelser skal alle ytelser fra forretningsforbindelser innberettes av mottakers arbeidsgiver, og med betaling av arbeidsgiveravgift. Forretningsforbindelser tolkes vidt, og det er ingen beløpsgrense per ytelse. For å etterleve reglene må arbeidsgiver

(1) innhente opplysninger fra sine ansatte

(2) føre oversikt over hvilke ytelser som er gitt til hvem

(3) finne og dokumentere markedspris og fordelens verdi

(4) foreta innberetning.

Dette er regler som pålegger arbeidsgiver store administrative byrder. Reglene er detaljerte og komplekse, og favner i tillegg så bredt at det for mange vil være en nær umulig oppgave å holde kontroll på enhver ytelse den ansatte får fra tredjeparter. Skattedirektoratets veiledning med spørsmål og svar illustrerer kompleksiteten og omfanget godt.

I tillegg til kostnadene står vi således i en situasjon der det ikke er praktisk mulig å etterleve regelverket i sin fulle bredde, og slik at det heller ikke er kontrollerbart. Den økte beløpsgrensen for gaver som ble innført fra 2021 bøter ikke på kompleksiteten og reglenes rekkevidde for tredjepartsytelser. Det er fortsatt behov for forenklinger særlig for tilknytningskravet, og eventuell beløpsgrense per kjøp.

Referanser:

Skatteetaten: Prinsipputtalelse. Veileder til reglene om rapportering og skattlegging av naturalytelser, oppdatert 15. januar 2021.

Skatteetaten: Prinsipputtalelse. Spørsmål og svar - naturalytelser.

Forslag 38 **Reise og diett – forenkle satsstruktur og avgrensninger/vurderinger**

Tema Bokføring

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 1

Forslag Regelverket som gjelder fradrag/godtgjørelse/refusjon for merkostnader til kost/losji/reise er omfattende, uoversiktlig og detaljert. Dette gjelder yrkesreiser både med og uten overnatting og pendleropphold. Det er i mange tilfeller krevende å innhente alle nødvendige relevante opplysninger for å gjøre de riktige skattemessige vurderingene. Det samme gjelder reglene som gjelder skillet mellom arbeidsreise/yrkesreise. Også her kreves ofte mye og detaljerte opplysninger fra den som har vært på reise for å avgjøre den skattemessige vurderingen, i tillegg til at det er vanskelige grenseganger.

Et annet forhold er reglene om diett på dagsreiser, hvor det fra 2018 er innført retningslinjer som medfører vanskelige skjønsmessige vurderinger knyttet til vilkåret om merkostnader til kost på dagsreiser.

Økt kompleksitet og byrde har også kommet som følge av at takseringsreglene er frikopleet fra statens satser med hensyn til hva en arbeidstaker kan motta skattefritt fra arbeidsgiver i bilgodtgjørelse eller diett.

RN oppfordrer til at det snarlig settes i gang et utredningsarbeid knyttet til reise- og diettreglene, med sikte på å forenkle satsstruktur, vilkår og avgrensninger som finnes på området – ta ned millimeterregimet. Løsninger å se på er bl.a.:

- Mer bruk av sjablong

- Gjeninnføring av trekkfrihet for utbetalinger som er i samsvar med statens reiseregulativ

- «Deregulering» av reise- og pendlerbegrepet, slik at det blir en mer entydig definisjon av hva som skal til for å være pendler-, yrkes- og arbeidsreise, uten all detaljstyringen som er i dag.

Forslag 39 **Bedre retningslinjer mht oppdragsavtale og hvitvaskingslov for regnskapsførere som kun er rådgivere**

Tema Diverse

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 130

Forslag Mange regnskapsførere vegrer seg til å ta på seg regnskapsrelaterte rådgivningsoppdrag for klienter de ikke er regnskapsfører for. Bakgrunnen for dette er at reglene og retningslinjene for dokumentasjonskrav, hvitvaskingsoppfølging osv. er begrenset i regnskapsførerregelverket. Nå når flere og flere små foretak bokfører store deler av regnskapet selv, og bruker regnskapsfører som en rådgiver eller konsulent, bør regnskapsførerregelverket tilpasses til å også kunne veilede disse gruppene slik at de er trygge på at arbeidet er i tråd med profesjonens regler og retningslinjer.

Forslag 40 **Gjøre det enklere og raskere å opprette bankkonto for nyetablerte selskaper**
Tema Diverse
Dep FIN
Fra SMB Norge
ID 145

Forslag 41 **Tilgjengeliggjøre transaksjonsdata - en nøkkel for teknologisk nyskaping**

Tema Diverse

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 101

Forslag PSD2 (Payment Services Directive) har vært et viktig steg for å flytte eierskap av transaksjonsdata fra banken til sluttbruker. Her kan sluttbruker gjennom tredjeparts applikasjoner eksportere data fra banker. Det er dessverre begrensede krav til hvilke data som deles gjennom PSD2 og eksporter som kunden kan ta manuelt i nettbanken. Dette medfører at banker «vasker» data før de tilgjengeliggjør det for kunden, noe som gjør at banker kan ta seg godt betalt for å dele detaljerte transaksjonsdata som virksomheter ønsker gjennom fildeling fra bank til tredjeparts applikasjoner som regnskapssystemer. Flere banker har her en startpris på 300-400 kroner per måned per bankkonto for bankintegrasjon, en pris som økes i takt med antall transaksjoner. Skal en ha «direkte remittering» (betaling direkte fra regnskapssystemet), er prisen enda høyere.

Mellomstore og større virksomheter har betalingsvilje til å ha en integrasjon mellom banken og regnskapssystemet, da de ser at dette effektiviserer driften betydelig. Små foretak med få transaksjoner har ikke denne betalingsviljen, og får dermed ikke tilgang til detaljerte transaksjonsdata som kunne effektivisert og forenklet regnskapet betydelig.

Det burde vært krav om at privatpersoner og foretak kunne få tilgang til egne detaljerte transaksjonsdata. Dersom flere fikk tilgang til dette vil datagrunnlaget og datakvaliteten til systemleverandører og tredjeparters applikasjoner økes betraktelig. En kan da bruke disse dataene til å effektivisere og forbedre prosesser innen regnskap, økonomisk analyse med mer, og nye produkter vil kunne oppstå i markedet. Dette vil være svært viktig for den teknologiske nyskapingen.

Flere selskaper i Norge ligger langt fremme på FinTech, men må jobbe hardt for å få tak i gode nok data fra bankene til å lage gode nok produkter. Dette gjør at transaksjonsdataene en har tilgang til er begrenset ut fra kunders betalingsvilje og bankenes ønske om datadeling, noe som bremser den teknologiske utviklingen. Å tilgjengeliggjøre mer detaljerte transaksjonsdata vil kunne være en nøkkel for teknologisk nyskaping, og kunne spare næringslivet og privatpersoner for enorme summer.

(En liten digresjon: Det er ikke uten grunn at aktører som ønsker å eksportere data fra banker gjennom PSD2 har slått seg sammen i et felles nettverk for å stå sterkere sammen i «kampen mot bankene», se fintechnorway.com)

Forslag 42 **Saksbehandlingstid hos Foretaksregisteret**

Tema Diverse

Dep NFD

Fra BDO AS

ID 155

Forslag Slik rammer problemet i praksis: Rørleggerne Osmund, Frank og Åse eier en tredjedel hver av rørleggerfirmaet OFÅ Rør AS i Rakkestad. De siste årene har vært gode, og selskapet har opparbeidet seg en solid overskuddskapital. Heller enn å ta ut pengene som utbytte og bruke dem privat, ønsker rørleggerpartnerne å bruke pengene til å investere. Osmund er en forsiktig fyr, og ønsker å investere i indeksfond. Åse liker risiko og vil bruke pengene på å investere i lokale bedrifter hun har tro på. Frank vil gjerne delta i et prosjekt som skal bygge studenthybler for studenter på Høgskolen i Østfold (HiØ), og vil ikke være med på planene til Osmund og Åse. Etter å ha lagt frem situasjonen for sin rådgiver får de følgende løsning tilbake: Det bør etableres en holdingstruktur hvor de eier hvert sitt holdingselskap som eier rørleggerfirmaet. For å tilrettelegge for dette må de gjøre en omorganisering som består av flere trinn: 1. Stiftelse av en tom holdingstruktur med nystiftelse av to selskaper 2. Gjennomføring av en trekantfusjon for å få dagens rørleggerfirma inn i holdingstrukturen 3. På bakgrunn av trinn 2 må det gjennomføres en kapitalforhøyelse ved gjeldskonvertering 4. Det må til slutt gjennomføres en fisjon av holdingselskapet så de får hvert sitt holdingselskap.

Totalt medfører de fire trinnene seks runder med saksbehandlingstid hos Foretaksregisteret før prosessen er gjennomført. Ved seks ukers saksbehandlingstid vil det bli en total saksbehandlingstid på 36 uker. Dette er tid som kommer i tillegg til kreditorfristen på seks uker ved fusjon og fisjon. Det vil da ta uforholdsmessig lang tid å få gjennomført omorganiseringen. Konsekvensen i det tilfellet er at eierne ikke får mulighet til å investere midlene før prosessen er gjennomført. I denne perioden kan de gå glipp av mange gode investeringsmuligheter.

Årsaken til problemet: De siste to årene har saksbehandlingstider hos Foretaksregisteret økt gradvis. I oktober 2022 var saksbehandlingstiden opptil seks uker for enkelte registreringer. Ideelt sett burde denne tiden være maksimalt en uke, og helst mindre. Når saksbehandlingstidene øker, blir Foretaksregisteret en flaskehals for næringslivet. Det fører til flere utfordringer, for eksempel: • Nye selskaper som trenger et organisasjonsnummer for å kunne starte virksomheten blir forsinket i oppstarten. Det kan medføre at den nystartede virksomheten mister muligheter. • Gjennomføringen av omorganiseringer tar uforholdsmessig lang tid, særlig om de består av flere trinn. Det medfører så økte kostnader og en risiko for at omorganiseringen ikke lar seg gjennomføre innenfor ett kalenderår. Det kan igjen skape flere konsekvenser. • Ved fisjoner og fusjoner må generalforsamlinger sende melding til Foretaksregisteret, som så kunngjør kreditorvarsler. Når saksbehandlingstidene er lange, kan verdiene svinge mye i perioden frem mot kjøps-tidspunktet. I forbindelse med fusjoner er det også problematisk, fordi MVA-registrering tar for lang tid, slik at de formelle vilkårene om tidsnok registrering ikke overholdes.

Løsningen på problemet: Det må implementeres tiltak som sikrer at saksbehandlingstiden går vesentlig ned. Dette vil være svært positivt for næringslivet som kan gjennomføre ønskede endringer og transaksjoner raskt. Det vil også redusere kostnadene for bedriftene ved at prosesser kan gjennomføres mer effektivt.

Forslag 43 **Krav om maks et enkeltpersonforetak per innehaver**

Tema Diverse

Dep NFD

Fra Fiken AS

ID 118

Forslag I dag kan en registrere flere enkeltpersonforetak dersom hver virksomhet driver selvstendig næringsvirksomhet, og aktiviteter skjer i forskjellige bransjer. En stor utfordring med dette er at Skatteetaten kun tillater en næringsspesifikasjon (altså et regnskap, selv om en har flere selskaper), noe som skaper mye merarbeid og frustrasjon hos de som er innehaver av flere enkeltpersonforetak.

For å bøte på disse utfordringene bør en begrense innehaver til kun å ha et enkeltpersonforetak, og heller anbefale innehaver å opprette et aksjeselskap om de ønsker å ha separate virksomheter med unike organisasjonsnummer. I en overgangsfase kan en tillate at privatpersoner kan være innehaver av flere enkeltpersonforetak, men dersom ikke enkeltpersonforetakene slettes innen en gitt frist kan Skatteetaten eller Brønnøysundregistrene slette foretak(ene) med lavest omsetning slik at en kun har et enkeltpersonforetak per innehaver.

Forslag 44 **EHF som standard handelsformat**

Tema E-faktura

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 166

Forslag Regnskap Norge viser til forslag om krav om bruk av EHF som fakturaformat. Den største gevinstbesparelsen for EHF handler likevel ikke nødvendigvis om fakturadelen. Vel så interessant er å få kjøpers ordre-/lagersystem til å ha dialog med selgers lagersystem/ bestillingsmodul, både manuelt og automatisert. Direktedialog med selgers lagersystem gir enklere bestilling, sikrere tidsestimater for levering, bedre kontroll på leveransene og impulser til selger om å initiere nye bestillinger fra dennes leverandør. Slik samhandling kan også bidra til mer automatisert bokføring. Mer effektiv samordning skjer gjennom standardsetting, noe myndighetene kan bidra til.

Forslag 45 **Bedre valideringstjeneste/kontroll på EHF-fakturaer**

Tema E-faktura

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 131

Forslag EHF: Kreve at EHF-fakturaer følger en mal, og at innholdet må gjennom en valideringstjeneste hvor stilen kontrolleres slik at mottaker får fakturaer som inneholder standard format.

I dag sender enkelte systemer EHF-fakturaer som ikke følger standard format. Dette medfører at regnskapsprogrammer sliter med å tolke dataene, og det blir vanskeligere å lage en god automatikk. Dersom EHF-fakturaers format hadde blitt kontrollert, ville det fremmet det teknologiske arbeidet med effektivisering og automatisering som regnskapssystemer jobber med.

Forslag 46	EHF-faktura - åpne for at alle næringsdrivende kan kreve e-faktura
Tema	E-faktura
Dep	JD, FIN
Fra	Regnskap Norge
ID	38
Forslag	I dag er det kun stat og kommune som kan kreve at leverandører sender faktura på EHF (elektronisk handelsformat). Det bør åpnes for at alle næringsdrivende kan kreve at leverandører sender EHF-faktura.

Forslag 47 **Øke bruken av EHF-faktura og e-faktura mellom foretak**

Tema E-faktura

Dep KDD

Fra Fiken AS

ID 129

Forslag Næringsdrivende som mottar EHF-faktura får bedre data inn i regnskapsprogrammet, og kan bokføre og betale opplysningene mye mer effektivt. En kan da også bruke nyere teknologi til effektiv bokføring og automatisering. I tillegg vil en kunne redusere svart handel og svindelforsøk dersom en krever at faktura sendes gjennom EHF, da det blir mer sporbart å ha det i et felles system. Den samfunnsmessige gevinsten er enorm, også for små virksomheter, og derfor bør en i større grad kreve EHF-faktura i næringslivet.

Staten har hatt krav om EHF-fakturaer i snart 10 år, som har vært veldig besparende. Dersom det stilles økende krav til bruk av EHF i næringslivet, vil dette spare næringslivet for betydelige ressurser.

Forslag 48 **Fellesprosjekt for forenklinger**

Tema Forenklingsarbeidet

Dep NFD

Fra Fiken AS

ID 82

Forslag I Fiken opplever vi at det er vanskelig å få til endringer og forenklinger utenfor prosjekter i offentlige etater (som Skatteetaten, Brønnøysundregistrene, Altinn og Digdir). Ved å innføre et overordnet prosjekt som jobber kontinuerlig med forenklinger og forbedringer på tvers av avdelinger og etater håper vi at det vil være enklere å få til mindre endringer som kan være besparende for små foretak. Et slikt overordnet prosjektteam bør ha løpende dialog med systemleverandører, departementer, fagorganisasjoner (Regnskap Norge, Revisorforeningen, NHO etc.), banker og andre sentrale parter. Ved slike dialoger kan man enklere fange opp forenklinger som krever lite ressurser, og man kan også få frem innspill til større endringer/prosjekter.

Forslag 49 **Innføre en «handlingsregel» for forenklingsarbeidet**

Tema Forenklingsarbeidet

Dep NFD

Fra SMB Norge

ID 143

Forslag Det vil stadig være et behov for myndighetene å regulere og kontrollere næringslivet. Det forstår alle. Likevel mener SMB Norge at myndighetene bør innta en selvregulerende holdning – en slags handlingsregel. Vi foreslår at når myndighetene arbeider med å innføre en ny regulering gjennom lov og forskrift, bør to eksisterende fjernes. Dette vil gjøre noe med tankegangen til embetsverket, der man hele tiden vil måtte lete etter lover og regler som kan forenkles eller fjernes.

Forslag 50 **Betalingsmiddel kontantoppgjør – valgfrihet for den næringsdrivende**

Tema Kontanter

Dep JD

Fra Regnskap Norge

ID 37

Forslag Det bør være fritt opp til den næringsdrivende om denne vil ta imot kontantoppgjør i form av mynter og sedler, eller via bank. Det bør åpnes for at den næringsdrivende kan sette som vilkår at betaling skal skje via bank.

Forslag 51 **Standardisere og digitalisere rapportering og dokumentasjon for å gi bedre utveksling av informasjon på tvers i det offentlige.**

Tema Kun en gang

Dep DFD

Fra NHO

ID 46

Forslag Standardisere og digitalisere rapportering og dokumentasjon for å gi bedre utveksling av informasjon på tvers i det offentlige. Når bedriftene først har rapportert informasjon til det offentlige, må det ikke spørres om samme informasjon igjen. Altså: Alt som kan digitaliseres, må digitaliseres.

Eksempel: NHO jobber sammen med Finans Norge, Regnskap Norge og Revisorforeningen for å inkludere bærekraftsrapportering i Brønnøysundregistrenes mandat for å legge til rette for enklere prosesser for digital innsamling av bærekraftsinformasjon. Når alle virksomheter etter hvert blir pliktige til å rapportere helhetlig om hva de gjør for et mer bærekraftig samfunn, er det viktig å lage et smidig system som ikke fører til økt belastning.

Forslag 52 **Rapportering kun en gang og felles begrepsbruk**

Tema Kun en gang

Dep KDD

Fra Revisorforeningen

ID 132

Forslag Et regelverk tilrettelagt for digital samhandling med det offentlige: Samordning av likeartet informasjon – regnskap, skatt, avgift og trygd

Mye av forenklingspotensialet i digitalisering ligger i at opplysninger innrapporteres én gang og brukes til flere formål. Da må begreper som f.eks. «lønn» og «arbeidsinntekt» samordnes mellom regnskaps-, skatte- og trygdlovgivningen. Periodene det rapporteres på må også samordnes. Målet til en forstudie utarbeidet av professor Hans Robert Schwencke (Handelshøyskolen BI) i 2018 på oppdrag fra Finansdepartementet, var å avklare om det finnes forenklingsmuligheter gjennom reduksjon av forskjeller mellom finans- og skatteregnskapet. Ifølge rapporten kan det være mulig å samordne regnskaps- og skatterapporteringen, slik at små aksjeselskaper kun leverer ett regnskap.

Vi vil anslå forenklingsgevinsten av det siste tiltaket til godt over en milliard kroner. Samlede gevinster av samordning av likeartet informasjon vil være vesentlig høyere.

Forslag 53 **Offentlige etaters adgang til å be om opplysninger som det offentlige allerede har mottatt, må begrenses**

Tema Kun en gang

Dep KDD

Fra SMB Norge

ID 152

Forslag Offentlige etaters adgang til å be om opplysninger som det offentlige allerede har mottatt, må begrenses. Dette for å fremtvinge bedre samhandling i offentlig sektor.

Forslag 54 **Fradragsrett for drift av bedriftskantiner**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Regnskap Norge, Revisorforeningen, NHO

ID 27

Forslag Merverdiavgiftsloven § 8-3 bokstav g. avskjærer fradragsretten for “oppføring, vedlikehold, innleie og drift av fast eiendom som skal dekke bolig- eller velferdsbehov, herunder løsøre og utstyr til slike eiendommer”. I annet punktum åpnes det likevel opp for fradrag på «oppføring og vedlikehold av bedriftskantiner, herunder løst inventar til bedriftskantiner». Det innebærer at det må gjøres en fordeling av inngående merverdiavgift knyttet til vask, strøm og andre driftskostnader i kantinen. Av hensyn til forenklinger burde også merverdiavgift på driftskostnader knyttet til bedriftskantiner være fradragsberettigede.

Merverdiavgiftsloven § 8-3 bokstav g avskjærer fradragsretten for «oppføring, vedlikehold, innleie og drift av fast eiendom som skal dekke bolig- eller velferdsbehov, herunder løsøre og utstyr til slike eiendommer». I annet punktum åpnes det likevel opp for fradrag på «oppføring og vedlikehold av bedriftskantiner, herunder løst inventar til bedriftskantiner». Dette innebærer at det må gjøres en fordeling av inngående merverdiavgift knyttet til vask, strøm og andre driftskostnader i kantinen. Av hensyn til forenklinger burde også merverdiavgift på driftskostnader knyttet til bedriftskantiner være fradragsberettigede.

Forslag 55 **Registrering i mva-registeret – frivillig registrering fra første krone**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Regnskap Norge, Revisorforeningen, NHO

ID 5

Forslag Det bør åpnes for en frivillig ordning med mva-registrering fra første krone. Den næringsdrivende bør ved oppstart av virksomheten kunne velge å samtidig registrere seg for mva. uavhengig av dagens ordning med forhåndsregistrering. Det kan kombineres med at fradragsretten suspenderes til virksomheten har passert registreringsgrensen for avgiftspliktig omsetning (i dag 50 000 kroner, men se forslag om økt grense under). En slik ordning vil avhjelpe problemet med etterfakturering av mva. Det vil også gjøre fradragsføring enklere da det i dag ikke er fradragsrett for varer og tjenester som omsettes før registreringsgrensen er oppnådd. Videre vil det avhjelpe problemet at kjøpere som får faktura uten mva. blir usikre på hva dette skyldes.

Forslag 56 **Mva-meldingen: Fjerne krav om spesifisering av «personkjøretøy» og «fast eiendom» på tilbakeføringer i mva-meldingen**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Fiken AS, NHO, Regnskap Norge, Revisorforeningen

ID 95

Forslag I ny mva-melding må man spesifisere tilbakeføring av mva på en egen linje, med en spesifikasjon på om tilbakeføringen relateres til personkjøretøy eller fast eiendom. I praksis medfører dette at regnskapsprogram oppretter ekstra mva-koder for å fange opp dette kravet, som medfører en jungel av mva-koder utover mva-kodene etter SAF-t. Fjerner en kravet om merknad på tilbakeføring av mva på personkjøretøy og fast eiendom vil det gjøre det mer oversiktlig for sluttbruker og regnskapsfører.

Forslag 57 **Mva-oppgave for primærnæring - endring i skatteforvaltningsforskriften § 8-3-4**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Fiken AS, NHO, Regnskap Norge, Revisorforeningen

ID 93

Forslag Bønder må i dag sende inn to mva-meldinger: En for primærnæring, og en for alminnelig næring. Dette oppleves som unødvendig komplisert da mva-meldingene er identiske. Det burde derfor vært tilstrekkelig å kun levere en mva-melding da personinntekt fordeles per næring i skattemeldingen.

RN/NHO/DnR, 28.6.2023:

Næringsdrivende innen primærnæringen som også driver annen virksomhet, må i dag sende inn to mva-meldinger: Årlig for primærnæringen og to-månedlig for alminnelig næring. Etter lovendringen 11. april 2023 trenger primærnæringsdrivende ikke lengre å gjennomgå den såkalte «kvalifikasjonsperioden» på 12 måneder for å søke om årlig skattleggingsperiode for annen næring. Endringer gjelder næringsdrivende med lav omsetning (1 million kroner).

Lovendringen endrer imidlertid ikke på at det må søkes om årlig mva-melding for alminnelig næring innen 1. februar. Derfor bør skatteforvaltningsforskriften § 8-3-4 også endres, slik at man kan registreres med årlig termin uavhengig av når man starter opp ordinær virksomhet.

Som en alternativ og ytterligere forenkling, vil det være hensiktsmessig om primærnæringsdrivende med lav omsetning kan søke om å rapportere alminnelig omsetning over mva-meldingen for primærnæringen. På den måten slipper primærnæringen å forholde seg til to mva-meldinger.

Forslag 58 **Mva og viderefakturering**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Regnskap Norge, Revisorforeningen, NHO

ID 7

Forslag Regelverket og praksis rundt viderefakturering er uensartet og uklart. I enkelte typetilfeller risikerer den næringsdrivende å ikke få fradrag for inngående merverdiavgift samtidig som staten krever innbetalt utgående merverdiavgift. I andre tilfeller vil ingen av partene ha rett til fradrag for inngående merverdiavgift selv om anskaffelsen er til bruk i virksomheten. Ettersom viderefakturering er et kjent begrep og svært utbredt i alle bransjer, vil det være tjenlig å gjennomgå, og få enklere og klargjørende regler på dette området.

Forslag 59 **Betalinger til selvstendig næringsdrivende - endre RF-1321**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 98

Forslag Etter mva-loven § 11-3 skal foretak som ikke er mva-pliktige rapportere innførsel av tjenester dersom dette overstiger 2000 kr per kvartal. Erfaringsmessig er det svært få som faktisk leverer dette skjemaet, og derfor bør det vurderes om det skal gjøres noen endringer i kravet. En mulig løsning er å endre fra kvartalsvis innsending til årlig innsending, og øke beløpsgrensen fra 2000 kr per kvartal til 20.000 kr per år. Slik vil de minste foretakene som ikke er mva-pliktige slippe innrapporteringsplikt på innførsel av tjenester.

Forslag 60 **Mva-meldingen - justering og tilbakeføring med mva-kode 81**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Fiken AS, NHO, Regnskap Norge, Revisorforeningen

ID 96

Forslag I ny mva-oppgave er det åpnet opp for å føre tilbakeføring og justering med mva-kode 81. Dette er svært forvirrende for mange regnskapsførere som historisk alltid har brukt mva-kode 1 for justering og tilbakeføring. En bør derfor fjerne spesifisering av tilbakeføring og justering på mva-kode 81 da det ikke endrer mva-grunnlaget, og innrapporteringen ellers er lik. Skatteetaten har innrømmet at man i praksis aldri kommer til å bruke mva-kode 81, da de godtar at anskaffelser som er ført med både mva-kode 1 og 81 kan tilbakeføres eller justeres i sin helhet med mva-kode 1. Dermed er i prinsippet mva-kode 81 på tilbakeføring og justering bare et forstyrrelseselement som medfører at regnskapsprogrammer har unødvendig mange mva-koder.

Forslag 61 **Fjerne rett på fradrag på mva for EKOM**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 108

Forslag MVA-fradraget skal være basert på skjønn etter hvor stor andel av bruken som er i den avgiftspliktige virksomheten. Dette skjønnet er veldig vanskelig å vurdere, og skaper en del ekstraarbeid for regnskapsførere. Det er også mange som fører feil her ved å kreve fullt mva-fradrag.

Dersom en setter en tydelig strek og sier at man ikke får mva-fradrag ved kjøp av mobiltelefon og mobilabonnement til en ansatt, internett i hjemmet, og annen EKOM som er delvis til privat bruk, vil det bli mye enklere å følge reglene, og dette vil være veldig tidsbesparende for regnskapsfører og selskapet selv. Dette vil øke skatteprovenyet, slik at en bør se på andre tiltak for å kompensere dette, f.eks. gjennom å redusere sjablongbeløpet på EKOM.

Det er flere lignende saker, hvor en ikke får mva-fradrag selv om anskaffelser som er helt eller delvis til avgiftspliktig virksomhet:

(1) Kjøp av personkjøretøy vil de fleste virksomheter ikke ha mva-fradrag på anskaffelse eller driftskostnader jf. Merverdiavgiftsloven § 8-4 første ledd første punktum.

(2) Kjøp av mat og leie av selskapslokaler til servering til intern servering er uten mva-fradrag, jf. Merverdiavgiftsloven § 8-3 første ledd bokstav a og b.

(3) Naturalavlønning etter Merverdiavgiftsloven § 8-3 første ledd bokstav d.

Formålet med å liste opp disse eksemplene er for å synliggjøre at dette forslaget ikke blir et unikt tilfelle hvor en begrenser fradragsretten for mva.

Forslag til lovendring: Innføre Merverdiavgiftsloven § 8-3 første ledd bokstav h: «Elektronisk kommunikasjon etter ekomloven § 1-5 som er helt eller delvis til bruk utenfor registrert virksomhet»

Forslag 62 **Justeringsreglene – krav til justeringsavtale**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Regnskap Norge, Revisorforeningen, NHO

ID 6

Forslag Justeringsreglene er svært kompliserte og formalistiske, med stor risiko for at det gjøres feil. Dagens krav til justeringsavtale der kapitalvarer som gjelder fast eiendom overdras, fremstår som en felle for de næringsdrivende.

RN mener det bør utredes om krav til justeringsavtale ved overdragelser av kapitalvarer kan droppes. Man kan isteden innføre et solidaransvar som lovens utgangspunkt, hvor det kun er de «egentlige» bruksendringene som medfører justering. Dersom det skjer en slik endring og overtaker av kapitalvaren ikke har midler, kan solidaransvar gjøres gjeldende mot overdrager. Ved fusjon er utgangspunktet etter aksjelovens regler at alle rettigheter og forpliktelser overføres til mottaker. Dersom justeringsreglene ikke hadde hatt særreguleringer på dette området, hadde staten som kreditor kunnet gjøre justeringsplikten gjeldende mot mottaker automatisk. Slik regelverket er nå vil skattekontoret ved et bokettersyn primært forholde seg til det overdragende selskapet. Hvis selskapene ved fusjonen har glemt å inngå justeringsavtale blir det overdragende selskapet skyldig samlet justering som følge av fusjonen. Det overtagende selskapet vil ikke finnes lenger, og vil ikke nødvendigvis være den beste parten å forholde seg til. RN mener derfor krav til justeringsavtale bør modifiseres. Vi mener at justeringsplikt ved overdragelser må overføres automatisk der vilkårene foreligger, men med mulighet til å avtale seg vekk fra dette, og med et solidaransvar for partene.

Revisorforeningen og Regnskap Norge, justert forslag 28.6.2023:

Det bør innføres unntak fra plikten til å inngå justeringsavtale ved overdragelse av bygg og anlegg i forbindelse med fisjoner, fusjoner og omdannelse av selskap. Pliktene og rettighetene etter justeringsregelverket bør automatisk overføres til den nye eieren av bygget, i tråd med prinsippet om kontinuitet i skatteretten.

For andre overdragelser, for eksempel salg av eiendom, bør kravet til justeringsavtale fortsatt gjelde for å bevisstgjøre partene rundt justeringsreglene. Ved å fjerne kravet til justeringsavtale ved salg, fjernes også oppmerksomheten rundt justeringsreglene. Oppmerksomhet rundt justeringsreglene er ivaretatt ved omorganisering, da det er et kjent skatterettslig prinsipp at rettigheter og plikter kan overføres som ledd i transaksjonen.

Forslag 63 **Fradragsrett for mva ved leie av parkeringsplasser**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 26

Forslag Det foreligger ikke fradragsrett for merverdiavgift knyttet til «bruk og drift av personkjøretøy», jf. merverdiavgiftsloven § 8-4. En avgiftspliktig næringsdrivende har i henhold til forvaltningspraksis likevel fradragsrett for merverdiavgift ved leie av parkeringsplasser dersom det også leies kontorlokaler fra samme (frivillig registrerte) utleier. Leies parkeringsplasser og kontorlokaler fra ulike avgiftssubjekter, vil det i henhold til praksis bare foreligge fradragsrett for lokalene. Merverdiavgiften knyttet til leien av parkeringsplassene vil ikke være fradragsberettiget. RN antar at denne regelfortolkningen er ukjent for store deler av næringslivet, og vi ser det hensiktsmessig at praksisen endres. Vi mener det er korrekt å vurdere fradragsretten for parkeringsplasser slik fradragsretten ellers skal vurderes i merverdiavgiftsloven § 8-1 – ut ifra bruken av anskaffelsen.

Forslag 64 **Redusere antall terminer for levering av mva-melding for SMB-sektoren**

Tema MVA

Dep FIN

Fra SMB Norge

ID 138

Forslag Mange små og mellomstore bedrifter fører regnskapene sine selv ved hjelp av stadig bedre og enklere regnskapsprogrammer. Andre leverer dokumentasjon til en regnskapsfører som gjør jobben. For småbedrifter som ofte jobber døgnet rundt for å holde hjulene i gang, er rapportering av merverdiavgift til Skatteetaten annen hver måned noe som kan ta mye tid og energi. Derfor vil SMB Norge peke på at antall terminer for levering av mva-melding bør reduseres.

Vårt forslag er at bedrifter som omsetter for mindre enn tre millioner bør levere mva-melding og betale eventuell skyldig avgift, to ganger pr. år, hvorav den ene er i forbindelse med levering av årsregnskapet.

Forslag 65 **Mva-innsending for primærnæringen**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 94

Forslag I dag leverer primærnæringer mva-oppgaver årlig (unntaksvis leverer noen tomånedlig). Det påvirker frekvensen av bokføring, og det blir et stort arbeid etter nyttår for å samle dokumenter til bokføringen. Endres reglene slik at bønder som hovedregel må sende inn mva-melding annenhver måned vil kontinuerlig bokføring bli bedre opprettholdt, og dokumentasjonskrav og regnskapskvalitet vil øke betydelig. Dette vil forhåpentligvis redusere belastningen for regnskapsførere i årsoppgjøret, samt at bønder vil få bedre regnskapstall til å ta økonomiske beslutninger da regnskapet oftere er jour.

Forslag 66 **Redusert antall mva-terminer for små selskaper**

Tema MVA

Dep FIN

Fra SMB Norge avdeling Oslo og Akershus

ID 136

Forslag SMB Norge ønsker å bidra til å redusere administrasjon for både små bedrifter og staten ved å redusere antall mva-terminer for små selskaper. Slik det er i dag, kan mange små selskaper gjøre regnskapene sine selv ved hjelp av stadig bedre og enklere regnskapsprogrammer. Andre leverer dokumentasjon til en regnskapsfører som gjør jobben. Når man starter opp et selskap, så er alle utgifter man kan spare svært viktig for å lykkes - mange selskaper vil derfor ikke ha råd til å bruke regnskapsfører på daglig basis. For en grunder som ofte jobber døgnet rundt for å ta sin bedrift opp på et nivå der han kan ansette folk og komme videre, er rapportering av mva annen hver måned noe som kan ta mye tid og energi. Antall mva-terminer bør reduseres for SMB sektoren.

Konsekvenser av dagens regler: a. Innboksen i Altinn blir overfylt med purringer fra staten - dette gjør Altinn til noe en gründer kanskje ikke har lyst til å åpne. b. Statsansatte må bruke unødvendig tid på å følge opp små selskaper. c. Et lite selskap blir drept av dagbøter om rapporteringen kommer sent. d. Gründeren må bruke mye tid på rapportering som han i utgangspunktet ofte ikke kan i stedet for å bruke tid på utvikling som han kanskje er ekstremt god på. Nytt forslag: Bedrifter som omsetter for mindre enn 3 millioner bør levere mva oppgave og betale eventuell skyldig avgift sammen med årsregnskapet årlig. Selskaper som omsetter for mellom 3 og 6 millioner bør levere og betale hvert halvår. (den ene gangen med årsregnskapet).

Konsekvenser av nye regler: a. Gründeren får mer tid til å bygge et bærekraftig selskap og skape arbeidsplasser samt skattbar inntekt for staten. b. Staten får mindre administrasjon vi antar at det ofte er små selskaper som står for mange av sakene der rapportering ikke blir gjort i tide. c. Kommunikasjonen med staten for småbedrifter vil bedres kraftig d. Årlig betaling av mva for små selskaper kan bidra til bedre og lettere likviditetsstyring.

Forslag 67 **Endre tidspunkt for mva-registreringen**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 115

Forslag Mange små foretak sliter med å registrere tilbakegående mva-oppgjør, og overgangen til å bli mva-registrert ved etterfakturering av mva på salg. Dersom en flytter mva-registreringsprosessen til stiftelse, hvor foretaket får spørsmål om de skal drive med avgiftspliktig virksomhet, vil de registrert i mva-registeret samtidig som de får utstedt et organisasjonsnummer. På den måten må de fakturere med mva fra første krone, og samtidig kunne kreve mva-fradrag på kjøp fra stiftelse.

Forslag til endring i merverdiavgiftsloven § 2-1 (1) (Mva-registrering ved stiftelse): Næringsdrivende og offentlig virksomhet skal registreres i Merverdiavgiftsregisteret ved stiftelse av foretaket dersom det forventes at omsetning og uttak som er omfattet av loven til sammen overstiger 50.000 kroner i en periode på tolv måneder. Registreres ikke foretaket i Merverdiavgiftsregisteret ved stiftelse skal en registreres i Merverdiavgiftsregisteret når omsetning og uttak som er omfattet av loven til sammen har oversteget 50.000 kroner i en periode på tolv måneder. For veldedige og allmennyttige institusjoner og organisasjoner er beløpsgrensen 140.000 kroner.

Forslag 68 **Momskompensasjon - revisorattest**

Tema MVA

Dep FIN

Fra BDO AS

ID 158

Forslag Slik rammer problemet i praksis: Lilletoppen barnehage handler fortløpende inn mat og leker til bruk i barnehagen. De sender inn krav til sin revisor for å få momskompensasjon for innkjøpene seks ganger i året. Revisoren bruker flere timer i løpet av året på attesteringen. Dette koster barnehagen nesten 24.000 kroner i året.

Årsaken til problemet: Alle skoler og barnehager har rett på momskompensasjon fra staten. For å få kompensasjon må det sendes inn terminvise krav seks ganger i året som må attesteres av en revisor. Hvert eget juridiske objekt må gjøre dette, og de er avhengig av terminvis innsendelse, fordi det gir likviditet. Kravet til attesting gjør at det påløper kostnader ved hver termin for skoler og barnehager, ettersom revisor må bistå.

Løsningen på problemet: Fra et samfunnsøkonomisk/økonomisk perspektiv ville det vært en besparelse for skoler og barnehager dersom man kunne sendt inn sitt krav uten revisorgodkjenning for hver termin. En mulig løsning kunne vært å innføre årlig attesteringer istedenfor ved hver termin. I tillegg kunne man hatt et minstebeløp, slik at man ved en grense må foreta en attesting uavhengig av termin.

Regnskap Norge, Revisorforeningen og NHO, 28.6.2023:

Uavhengig revisjon av momskompensasjonsmeldinger er med på å hindre uberegtigede utbetalinger og er dermed en viktig samfunnsnyttig ordning. Fra et samfunnsøkonomisk/økonomisk perspektiv ville det vært en besparelse for skoler og barnehager dersom man kunne sendt inn sitt krav uten revisorgodkjenning for hver termin. En mulig løsning for små aktører kunne vært å innføre årlig attesteringer istedenfor ved hver termin. I tillegg kunne man hatt et minstebeløp, slik at man ved en grense må foreta en attesting uavhengig av termin.

Ved å fjerne kravet vil det imidlertid oppstå mye feil i oppgavene, da det ofte rapporteres feil i kompensasjonsmeldingen. Vårt forslag er å innføre plikt til revisorattest kun én gang i året, selv om det leveres kompensasjonsmeldinger 6 ganger i året. Ordningen bør bare gjelde for kompensasjonsberettigede som ikke har mer enn 500.000 kr mva. kompensert i året. Avdekkes det feil ved den årlige revisjonen og selskapet har fått utbetalt feil beløp, må det etableres en ordning hvor foretaket ikke får utbetalt ytterligere kompensasjon før foretaket har sendt inn nye kompensasjonsmeldinger for periodene som inneholder feil.

Forslag 69 **Justeringsregler for merverdiavgift knyttet til transaksjoner**

Tema MVA

Dep FIN

Fra BDO AS

ID 159

Forslag Slik rammer problemet i praksis: Charlotte driver et budbilfirma i Oslo. Selskapet trengte nye lokaler og kjøpte i 2019 et gammelt næringsbygg på Økern som ble totalrehabilitert. Budbilfirmaet disponerer halvparten av bygget, og resten leies ut til et leiebilfirma. Det ble fradragsført MVA med totalt 4 millioner kroner knyttet til rehabiliteringen. Bygget var ferdig rehabilitert sommeren 2020. Charlotte har tenkt at det er det lurt å skille risikoen knyttet til budbilfirmaet fra eiendommen, siden bygget utgjør en betydelig verdi. Det vil også gjøre det enklere å eventuelt selge eiendommen på et senere tidspunkt. Eiendommen blir derfor fisjonert ut fra budbilfirmaet i desember 2020 og det nye eiendomsselskapet blir umiddelbart MVA-registrert for utleie. Leieavtalen med leiebilfirmaet blir transportert over til eiendomsselskapet, og det inngås også leieavtale med budbilfirmaet til Charlotte. Charlotte er styreleder i både budbilfirmaet og det nye eiendomsselskapet, og signerer derfor leieavtalen på vegne av begge parter. Charlotte regnet med at alt var i orden her, helt til skattekontoret kom på bokettersyn i budbilfirmaet i 2022 og spurte etter justeringsavtale. Det viste seg at Charlotte ikke hadde inngått en avtale om overføring av justeringsplikt på fradragsført MVA mellom budbilfirmaet og eiendomsselskapet. Det stod jo i fisjonsplanen at justeringsplikten skulle overføres, og Charlotte trodde det var tilstrekkelig. Charlotte spør om hun ikke kan inngå en slik avtale nå, siden det uansett er hun som skal signere avtalen for begge selskapene. Det sier skattekontoret nei til – det er for sent. Siden justeringsavtale ikke var inngått innen leveringsfrist for MVA-melding for den terminen fisjonen ble gjennomført, kan justeringsplikt ikke overføres. Skattekontoret fattet dermed vedtak om fastsetting av samlet justering med 3,6 millioner kr. Budbilfirmaet må deretter overføre justeringsrett til eiendomsselskapet, og eiendomsselskapet må kreve de 3,6 millionene tilbake med 400 000 kroner i året i ni år fremover.

Årsaken til problemet: Fisjon, fusjon, omdannelser og andre overdragelser krever justeringsavtale for å overføre justeringsplikt for fradragsført MVA på kapitalvarer. For å unngå dette, må man inngå en justeringsavtale. Ved overdragelse av fast eiendom er det viktig å være påpasselig med å overføre justeringsplikten riktig og innenfor en streng tidsfrist. Det er mye for næringsdrivende og passe på, og enkelte ganger glemmer de å inngå justeringsavtaler. I tillegg er det tilfeller der selskap ikke oppfyller de formelle vilkårene om tidsnok MVA-registrering, som må skje innen den terminen overdragelsen skjer. Dette kan i noen tilfeller skyldes lang saksbehandlingstid i Brønnøysundregisteret, siden nystiftede selskaper må ha organisasjonsnummer fra Brønnøysundregisteret før MVA-registrering kan gjennomføres.

Løsningen på problemet: Hovedregelen bør være kontinuitet, det vil si at justeringsplikt og -rett overføres automatisk, eventuelt med et solidaransvar for overdrager. Dette er skatte- og aksjelovens hovedregel for fisjon og fusjon, og MVA-reglene utgjør dermed et unntak som er dårlig begrunnet. For andre

overdragelser, som salg og omdannelse, mener vi også at kontinuitet vil være den beste løsningen. Særlig salgstilfellene kan være noe mer kompliserte, siden kjøper ikke nødvendigvis er kjent med hvilke justeringsplikter som foreligger. Selv om justeringsplikten ikke nødvendigvis bør overføres automatisk til kjøper, bør det være mulig å overføre den på et senere tidspunkt enn dagens strenge tidsfrister legger opp til. Dersom man endrer regelverket på dette området vil man unngå at justeringsreglene utgjør en unødvendig felle ved omorganisering av virksomheter. Skattekontoret bør heller forholde seg til selskapet som til enhver tid eier anskaffelsen det gjelder, og kreve eventuell justering ved bruksendringer fra dette selskapet, om ikke selskapene har avtale enn annen håndtering.

Forslag 70 **Overføring av rett til tilbakegående avgiftsoppgjør**

Tema MVA

Dep FIN

Fra BDO AS, Regnskap Norge, Revisorforeningen

ID 160

Forslag Slik rammer problemet i praksis: Merethe er eier og daglig leder i et selskap som utvikler eiendom i Hønefoss. I 2020 kom de over en attraktiv tomt og startet prosjekteringen av en kombinert kontor- og lagereiendom. Banken godkjente prosjektet og de fikk innvilget lån.

I 2020 pådro selskapet seg betydelige kostnader til planering og klargjøring av tomten. Rett før byggestart høsten 2020 ble Merethe syk. Merethe forstod at hun verken ville være i stand til å lede byggeprosjektet eller skaffe leietakere til eiendommen. Hun kontaktet en bekjent i et større eiendomsutviklingselskap i Oslo og ba om hjelp. De ble enige om at eiendommen skulle fisjoneres ut slik at Oslo-selskapet kunne kjøpe aksjene i det utfisjonerte selskapet.

I prosjekteringsfasen og med klargjøring av tomten hadde det påløpt MVA på totalt 1,5 millioner kroner. Det utfisjonerte selskapet har ikke mulighet til å overta den potensielle retten til å ta tilbakegående avgiftsoppgjør. Siden selskapet til Merethe ikke hadde kommet i gang med selve oppføringen av bygget kan heller ikke rett til å oppjustere fradrag for MVA overføres. Selv om det utfisjonerte selskapet senere inngikk leieavtale med en avgiftspliktig leietaker er MVA-fradraget tapt. At Merethe ble syk og måtte overdra prosjektet medførte et tap på 1,5 millioner kroner.

Årsaken til problemet: Dersom et selskap fisjonerer ut en eiendom under utvikling før fradragsrett er etablert, taper de retten til tilbakegående avgiftsoppgjør. Hvis oppføringen ikke er påbegynt, er det heller ikke mulig å overføre justeringsrett for MVA på pådratte kostnader. Hvis byggingen er påbegynt kan overtaker motta en justeringsrett og oppjustere fradraget over 10 år etter at bygget er ferdigstilt og utleid til avgiftspliktig leietaker. Dette vanskeliggjør fisjoner, fusjoner og omdannelser i eiendomsselskap med pågående prosjekter.

Løsningen på problemet: Løsningen er å innføre mulighet for å overføre retten til tilbakegående avgiftsoppgjør til mottaker av fast eiendom som overdras som ledd i fisjon, fusjon og omdannelser. Dette vil gi eiendomsselskapet mer fleksibilitet til å organisere virksomheten sin som ønskelig, uten at MVA-reglene setter føringer for når disposisjonene kan foretas. Med dagens løsning kommer prinsippet i veien for en fornuftig regulering, og det etterlyses derfor endringer i regelverket. Etter vår oppfatning er en slik løsning også mer i tråd med kontinuiteten som gjelder privat- og skatterettslig.

Forslag 71 MVA-regler og rapportering

Tema MVA

Dep FIN

Fra BDO AS

ID 161

Forslag Slik rammer problemet i praksis: Stikk Innom Akupunkturklinikk startet opp i 2021 som et enkeltpersonforetak (ENK), og ble MVA-pliktige i 2022. Rent praktisk resulterte dette i at de måtte levere MVA-melding seks ganger i året. Ettersom daglig leder Ottar hadde mye erfaring med akupunktur, men lite erfaring med MVA, hadde han behov for ekstern hjelp. Han var nødt til å betale for tre regnskapsfører-timer per innsendelse. Etter ett år søkte han om muligheten til å rapportere årlig istedenfor terminvis. Dette fikk han avslag på, ettersom omsetningen akkurat var over terskelbeløpet på 1.000.000 kroner. Stikk Innom Akupunkturklinikk måtte derfor fortsette å betale for 18 regnskapsfører-timer i året. Ottar måtte gjennomføre 36 behandlingstimer for å dekke regnskapsfører-regningen, fordi hans timepris var halvparten av timeprisen til regnskapsfører.

Årsaken til problemet: Enkeltpersonforetak som har omsetning over 1.000.000 kroner er pliktige til å levere MVA-melding seks ganger i året. Kravet til MVA-rapportering styres utelukkende av omsetning, og ikke av bransje. Det varierer for bransjene om de ønsker terminvise eller årlige/halvårlige innsendelse av MVA-meldinger. Noen bransjer er mer MVA-sensitive enn andre, og har behov for terminvise innsendelser for likviditetens skyld. Dette gjelder i stor grad bedrifter som produserer handelsvarer. Mange bedrifter innenfor tjenestesektoren, slik som Stikk Innom Akupunkturklinikk, er lite MVA-sensitive og blir kun belastet av den terminvise rapporteringen.

Løsningen på problemet: Enkeltpersonforetak burde ha frihet til å velge om de vil ha årlige eller terminvise innsendelser av MVA-melding. Ordningen i dag er slik at enkeltpersonforetak som har omsetning under 1.000.000 kroner kan søke om fritak, men denne verdien mener vi med fordel kunne vært hevet til 3.000.000 kroner. Antall MVA-terminer kunne også med fordel vært redusert for mindre foretak. Det bør tas høyde for at lite MVA-intensive bransjer skal få forenklinger, slik at de kan spare kostnader.

Forslag 72 **Fjerne tilbakeføringsplikt på personkjøretøy og erstatte det med mva-plikt på salg**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 114

Forslag Det er flere politikere som taler for at tilbakeføringsperioden på personkjøretøy, i mva-loven § 9-6, bør endres til å reflektere personkjøretøyets verdifall, slik at staten ikke taper mva-inntekter gjennom at forbruker velger leasing fremfor kjøp. Et slikt tiltak vil medføre et stort ekstraarbeid for små foretak, og vil treffe taxinæringen skjevt da de har kjøretøy som faller raskere i verdi enn andre personkjøretøy.

Derfor foreslås det her et nytt tiltak som vil ha samme effekt som endring i tilbakeføringsperioden, men vil være enklere å administrere, og vil være mer rettferdig da mva baseres på omsetning og dermed faktisk verdifall: Kreve at salg av bilen (som bruktbil) er med mva dersom foretaket ved anskaffelsen krevde fradrag for mva. Det vil da være mye enklere for små foretak å håndtere nye regler. Det er mange foretak som kjører rundt i varebiler eller taxier som det kreves mva-fradrag for, og da er det like rimelig at det er mva på salg av kjøretøyet som bruktbil. For virksomheter som kjøper personkjøretøy uten å kreve mva-fradrag ved kjøp av personkjøretøyet, forblir salg av bruktbilen mva-fritt etter dagens regelverk.

Oppsummering:

- Oppheve tilbakeføringsplikt på personkjøretøy etter mva-loven § 9-6
- Endre mva-loven § 6-7 (3) slik at det blir mva-plikt på omsetning av brukt kjøretøy dersom det ble krevd mva-fradrag ved anskaffelse

Forslag til tekstendring i mva-loven § 6-7 (3): Omsetning av kjøretøy som omfattes av Stortingets vedtak om omregistreringsavgift, er fritatt for merverdiavgift dersom kjøretøyet har vært registrert her i landet. Fritaket omfatter også kjøretøy som nevnt i vedtaket § 1 avgiftsgruppe c og som har tillatt totalvekt på 7 500 kg eller mer. Fritaket gjelder ikke dersom det ble krevd fradrag for inngående mva etter mva-loven § 8-1 ved anskaffelse av kjøretøyet. Dersom kun deler av inngående merverdiavgift ble fradragsført ved anskaffelse skal den andelen som ikke ble fradragsført være fritatt for merverdiavgift.

Forslag 73 **Tap på krav - mva**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 71

Forslag Tap på krav er et annet område hvor det skiller på den skattemessige og avgiftsmessige behandlingen, og hvor mva-reglene med fordel kan samkjøres med skattereglene, jf. forslaget «Samkjøring av regelverk for skatt og mva.»

Forslag 74 **Tilskudd, mva og skatt for el-biler**

Tema MVA

Dep FIN

Fra SMB Norge

ID 151

Forslag Offentlig tilskudd (Enova) til kjøp av el-varebil må fratrekkes direkte i kjøpesum. MVA-fradrag for drift og vedlikehold av el-personbiler innføres. Ingen personbeskatning ved privat bruk. Dette for å øke farten i det grønne skiftet blant små og mellomstore bedrifter.

Forslag 75 **Økt registreringsgrense mva**

Tema MVA

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 44

Forslag I tillegg til frivillig ordning med mva-registrering fra første krone bør det innføres en høyere omsetningsgrense for registrering i Merverdiavgiftsregisteret som likner mer på den i de nordiske landene. Vårt forslag er å sette registreringsgrensen i Norge til kr 100.000. Registreringsgrensene i de nordiske landene er i dag:

Sverige: SEK 80 000

Danmark: DKK 50 000

Finland: EUR 8 500

Island: ISK 2 000 000 (NOK 154 000)

Forslag 76 **Utvide ordningen om årstermin for mva for små bedrifter og forenklet skatterapportering**

Tema MVA

Dep FIN

Fra SMB Norge

ID 148

Forslag Utvide ordningen om årstermin for små bedrifter fra én mill. kr til tre mill. kr. i omsetning, og skatterapportering må forenkles for alle bedrifter.

Forslag 77 **Standardisering i offentlige anbud**

Tema Offentlige anbud

Dep NFD

Fra NHO

ID 47

Forslag Kommuner og statlige aktører har ulike krav og tilpasninger i offentlige anbud og bør standardisere i langt større grad på tvers. Mangelen på standardisering slår verst ut hos mindre oppdragsgivere. Med mer standardisering vil dokumentasjonskravene for leverandørene bli enklere, de kan bruke mindre tid på å svare på tilbudet, transaksjonskostnadene blir mindre for både oppdragsgiver og leverandør, og kompetente innkjøpere og leverandører får en lettere hverdag med mindre dokumentasjon for begge parter.

Forslag 78	Gjøre det enklere for småbedrifter og lokalt næringsliv å delta i offentlige anbud.
Tema	Offentlige anbud
Dep	NFD
Fra	SMB Norge
ID	144
Forslag	Nasjonal terskelverdi for kunngjøring av anbud må justeres tilbake fra NOK 1,3 mill. til NOK 500 000.

Forslag 79	Prioritere lokalt og regionalt næringsliv i kommunale og fylkeskommunale anbud
Tema	Offentlige anbud
Dep	NFD
Fra	SMB Norge
ID	150
Forslag	Lov om offentlige anskaffelser og tilhørende forskrifter må endres slik at man kan prioritere lokalt og regionalt næringsliv i kommunale og fylkeskommunale anbud.

Forslag 80 **Raskere prosesser og kortere responstid innen plan- og byggesaker**

Tema Plan og bygg

Dep KDD

Fra NHO

ID 50

Forslag Det er stort behov for å redusere saksbehandlingstid i det offentlig og få på plass raskere prosesser og kortere responstid, slik som innen plan- og byggesaker. Der bør man også rydde opp i antall veiledere, retningslinjer normer mv. som gjelder for plan- og byggesaksbehandling. Akkurat nå er det også mange bedrifter som er bekymret for at de står i køer for å knytte seg til strømmettet, eller utvide strømforbruket som ledd i klimaomstillingen. Her taper bedriftene verdiskaping mens prosessene er lange.

Forslag 81	Rapportering til Arbeids- og velferdsetaten - bekreftelse på sluttårsak/nedsatt arbeidstid
Tema	Rapportering
Dep	AID
Fra	Orkla Bygdeservice SA
ID	54
Forslag	Saken dreier seg om tungvint rapportering i tilknytning til skjemaet NAV 04.08-03 Bekreftelse på sluttårsak/nedsatt arbeidstid (ikke permittert). Skjemaet fylles ut av arbeidsgiver når oppsagt arbeidstaker har behov for dokumentasjon i forbindelse med dagpengesøknad.

Forslag 82 **Forenkling av økonomisk og teknisk rapportering for kraftprodusenter (eRapp)**

Tema Rapportering

Dep ED

Fra Clemens Kraft AS

ID 45

Forslag For kraftverkene kreves omsetningskonsesjon (tildeles av NVE). Omsetningskonsesjonspliktige må rapportere eRapp2 til RME/NVE. Våre kraftverk er ikke underlagt bestemmelser om inntektsrammer eller lignende – eRapp-rapporteringer har derfor ingen praktisk betydning for våre rammevilkår eller inntekter. I beste fall brukes rapporteringen til statistikk fra NVE sin side.

Vi brukte ca. 20 timer på å rapportere 29 eRapp-skjemaer våren 2023. I tillegg skal de aller fleste attesteres av revisor ettersom selskapene har dette. Vi har en intern og ekstern kostnad i størrelsesorden 250–300 000 kroner årlig på dette.

Opplysningene som rapporteres er rapportert minst et par andre steder: (1) Regnskapsopplysninger sendes til Regnskapsregisteret i form av årsregnskap og til Skatteetaten i form av næringsoppgaven som følger skattemeldingen. Gjennom kraftskjemaene som følger skattemeldingen rapporteres også faste opplysninger om selve kraftverket. (2) Volum- og produksjonsdata er tilgjengelig i Elhub.

Selve rapporteringen foregår via web og NVE sine sider. Men jeg har foreløpig ikke sett at det er noen form for integrasjoner mot regnskapssystemer eller årsavslutningsverktøy. Det vil si at opplysningene tastes inn manuelt – derav tidsbruken på 20 timer.

Dette gjelder ikke bare Clemens Kraft. Vi har en portefølje av kraftverk og en organisasjon som kjenner godt til rapporteringskrav og -metodikk. Mange småkraftverk eies imidlertid av grunneiere selv, som kanskje ikke har samme organisasjon tilgjengelig. De vil kanskje også bruke mer tid enn vi bruker i snitt per kraftverk ettersom man blir mer effektiv underveis i rapporteringsprosessen (man blir med familiær med den litt tunge skjematikken).

Det vil oppleves som en stor forenkling om eRapp2-rapporteringsplikten opphørte for omsetningskonsesjonspliktige hvor eRapp2 ikke medfører endringer i årlige rammevilkår, inntekter/inntektsrammer, gebyrer eller lignende.

Forslag 83 **Erstatte tvangsmulkt ved for sen rapportering med et «ratingsystem»**

Tema Rapportering

Dep FIN

Fra SMB Norge

ID 142

Forslag Det er viktig at alle bedrifter rapporterer riktig og i tide til myndighetene. Dessverre skjer ikke alltid dette. I dag sanksjoneres dette relativt hardt fra myndighetenes side i form av tvangsmulkt. SMB Norge mener man bør bruke motivasjon i stedet for straff, og gjøre det viktig for bedrifter å rapportere riktig og i tide.

Dagens regler har flere uheldige konsekvenser. Tvangsmulkt fører til nedsatt likviditet for små selskaper. Ansatte og samarbeidspartnere som huseiere, leverandører og lignende risikerer å ikke få pengene sine eller få dem på et senere tidspunkt. Dette kan ofte skape uønskede følger eller dårlig samarbeidsklima for alle involverte parter. Videre er det slik at likviditet som eventuelt kan brukes til utvikling og ekspansjon, forsvinner til staten i form av bøter som overhodet ikke står i stil til forseelsen. Eierne kan miste muligheten til å ta ut egen lønn. Selskapet kan bli insolvent og kan gå konkurs. Det er også kjent at selskaper blir slått konkurs utelukkende som en følge av ubetalte sanksjoner til myndighetene. Selskapene bruker tid på å sette seg inn i bøtegrunnet og klageadgang i stedet for vekst og utvikling.

SMB Norge vil heller peke på at det bør bli attraktivt å levere nødvendige rapporter til staten. Derfor foreslår vi at det utredes et slags «ratingsystem», etter modell fra energimerkingen hos Enova eller kredittscore. Systemet kan eksempelvis være bygget opp på en skala fra A til E. For å være en A-bedrift skal du ha levert alle oppgaver i tide i minimum de siste to år. Så fort en oppgave ikke er levert, vil du bli en B-bedrift. Alle nyoppstartede bedrifter bør starte på C. Ved en oppgave ikke levert innen tiden, rykker man en bokstav ned. Ved en oppgave levert i tide, rykker man en bokstav opp helt til B, og altså ved å ha to påfølgende år med rett innberetning rykker bedriften opp til A.

Vi vil også peke på at informasjonen i dette systemet bør være tilgjengelig, slik at det kan brukes som et verktøy for eksempelvis banker, kredittinstitusjoner, kreditorer, investorer, ved offentlige anbud og andre som måtte ha interesse av det.

Forslag 84 **Utvide krav om «Tredjeparts plikt til å opplyse Skatteetaten» til delingsøkonomiplattformer**

Tema Rapportering

Dep FIN

Fra Fiken AS, NHO, Regnskap Norge, Revisorforeningen

ID 128

Forslag De siste årene har delingsøkonomiplattformer innen utleie av eiendom og drosje fått en opplysningsplikt til Skatteetaten. En utfordring her er at det ikke nødvendigvis er alle inntekter og kostnader som skal innrapporteres, det innrapporteres en gang i året, og foretakenes systemleverandører har ikke tilgang til denne informasjonen.

Hos delingsøkonomiplattformer innen utleie av eiendom er det kun kortidsutleie som innrapporteres. Dette medfører betydelig mangler i informasjon til Skatteetaten, da også langtidsutleie kan være skattepliktig inntekt. Mva-behandlingen er også svært relevant å få informasjon om, da dette er noe som skal inn i mva-meldingen til foretakene.

For foretak (spesielt mva-pliktige) vil det kunne være nyttig å få månedlige innrapporteringer til Skatteetaten, slik avregningene som mottas av oppdragstaker er. Dette kan Skatteetaten bruke som grunnlag for å kontrollere at mva-meldinger er fullstendige. For å sikre en effektiv bruk av dataene bør Skatteetaten tilgjengeliggjøre disse dataene til sluttbrukersystemer (f.eks. regnskapssystem) i maskinlesbart format. Dette kan gjøre at sluttbrukersystemer kan kontrollere at bokførte opplysninger er korrekte, eller bruke disse opplysningene som dokumentasjon til bokføringen.

Det foreslås at denne opplysningen må innrapporteres fra delingsøkonomiplattformer månedlig, i tråd med lønnsregelverket. Følgende informasjon kan være nyttig for Skatteetaten å få:

- Bruttoinntekt
- Kostnad til tjenesten
- Nettoinntekt
- Mva-beløp, mva-grunnlag og mva-satser (både inngående og utgående mva)
- Organisasjonsnummer eller personnummer/fødselsnummer på oppdragstaker
- Bransjespesifikk informasjon som eiendomsinfo for utleie av eiendom, og bil- og løyveinformasjon fra drosjetjenester.

Eksempler på delingsøkonomiplattformer: Eiendom: AirBNB. Bil: Nabobil. Mat: Foodora, Wolt, Just Eat. Drosje: Uber, Bolt.

Forslag 85 Rapportering til Statistisk Sentralbyrå

Tema Rapportering

Dep FIN

Fra BDO AS

ID 154

Forslag Slik rammer problemet i praksis: Gunnar er lastebilsjåfør og eier et firma med fire lastebiler. Hvert år får han to spørreundersøkelser fra Statistisk sentralbyrå (SSB) for hver bil. Sjåføren må rapportere inn i detalj hvilken aktivitet lastebilen har hatt siste uken. Deretter må Gunnar og kontorassistenten gjennomgå rapportene for å sikre at de er korrekte før de sendes til SSB. Det kan ta mellom en halv og en hel dag å fylle ut skjemaet korrekt. Gunnar opplever at det ikke er tydeliggjort hva SSB bruker informasjonen til, og han kan ærlig talt ikke forstå at den har noen nytte. For Gunnar er det en stor kostnad å bruke mellom fire og åtte dager i året på denne rapporteringen.

Årsaken til problemet: SSB sender ut undersøkelser til bedrifter i ulike bransjer, som bedriftene er pliktige til å svare på. Rapporteringen er ofte tidkrevende fordi bedriftene må innhente og strukturere mye informasjon. Dette oppleves frustrerende fordi informasjonen kanskje allerede er sendt inn til skatte- og avgiftsmyndighetene via andre rapporteringskrav. For små og mellomstore virksomheter uten nok administrativt ansatte må rapportering ofte utføres med ekstern bistand. Vi mener dette er unødvendig bruk av ressurser for norske SMB-er.

Løsningen på problemet: Statistikkloven gir Statistisk sentralbyrå mulighet til å pålegge opplysningsplikt. Før SSB beslutter å pålegge opplysningsplikt, skal det foreligge en vurdering av nytten ved å få inn opplysningene, veid opp mot omkostningene for den opplysningspliktige. Regjeringen bør presisere overfor SSB at opplysningsplikt ikke kan pålegges når de samme opplysningene allerede er rapportert inn til andre offentlige registre. Offentlige registre må snakke bedre sammen og kunne hente ut informasjon fra hverandre. På denne måten får virksomhetene mer tid de kan bruke på verdiskapende arbeid. Vi etterlyste dette i vår forrige rapport fra 2013, og mener behovet er like stort i dag.

Forslag 86 **Rolle i Altinn for endring av kontonummer**

Tema Rapportering

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 100

Forslag Ved innsending av mva-melding kunne man tidligere oppgi hvilket kontonummer en ønsket tilbakebetaling av mva på. Dette kan en ikke lenger, noe Skatteetaten opplyser om skyldes at rollen/rettigheten for å endre kontonummer ikke er den samme som for å sende inn mva-meldingen. Dersom en åpner opp for at alle med rollene «begrenset signeringsrett» og «regnskapsfører med signeringsrett» kan endre kontonummer, vil det åpne for at selskaper igjen kan få inn kontonummer i mva-meldingen.

Forslag 87 **Åpne for å hente data fra Skatteetaten i maskinlesbart format inn i regnskapsprogrammene**

Tema Rapportering

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 83

Forslag Skatteetaten går bort fra manuelle skjemaer til digitale skjemaer. Dette innebærer at de aller fleste skjemaene som fylles ut av bruker er i maskinlesbart format. Regnskapsprogram må i dag sende skjemaer i maskinlesbart format til Skatteetaten, men de har ikke mulighet til å importere de samme skjemaene tilbake i maskinlesbart format. Ønsker regnskapsprogrammene å effektivisere og forenkle prosessen for bruker må de i dag importere PDF-dokumenter og bruke tekstgjenkjenning for å hente data, en løsning som ikke er feilfri. Dersom Skatteetaten hadde tilgjengeliggjort flere eksporter i maskinlesbart format (f.eks. XML) kunne dette forenklet utviklingsarbeidet for regnskapsprogrammer betraktelig, og forenklet mye for selskaper.

Forslag til skjemaer som burde være mulig å eksportere fra Skatteetaten i maskinlesbart format: - Skatteoppgjøret - Mva-oppgaver - Aksjonærregisteroppgave - Skyldige offentlige skatter og avgifter, med betalingsinformasjon - Kapitalendringer registrert i Brønnøysundregistrene

Forslag 88 **Samme type innlogging fra regnskapsprogram**

Tema Rapportering

Dep KDD

Fra Fiken AS

ID 61

Forslag I Altinn 2 brukes datasysteminnstillinger for å koble seg mot Altinn fra et regnskapssystem, mens i Altinn 3 brukes ID-porten. Dette medfører at brukeren har flere ulike innloggingsløsninger å forholde seg til, som skaper merarbeid for brukeren. På sikt vil alle løsninger gå over til å bruke Altinn 3, og dermed ID-porten, men dette vil ta flere år. Vi ber derfor om at skjemaeiere huker av for å bruke REST-API på innsendingstjenestene.

Hvilke løsninger støtter bruk av ID-porten:

- Ny mva-melding
- Ny skattemelding for AS og ENK
- RR-0002 Årsregnskap (Støtter gjennom REST og Altinn 2)

Hvilke løsninger støtter ikke bruk av ID-porten:

- RF-1086 (Aksjonærregisteroppgave)
- A-meldinger (lønn)
- Skattekort (lønn)
- A06 (for å bestille A07)
- RF-1028/RF-1167 (Skattemelding/næringsoppgave for AS)
- RF-1030/RF-1175 (Skattemelding/Næringsoppgave for ENK)

Hvorfor bør dette gjøres? Det er tidkrevende å yte support og kundeveiledning på to ulike innloggingsløsninger, og supportbelastningen på oppkobling og bruk av datasysteminnstillinger er mye mer krevende enn ved bruk av ID-porten. Vi vil tro at Skatteetaten sparer betydelig supportressurser dersom dette fikses. ID-porten, hvor en kan logge inn med Bank-ID eller MinID, er en løsning brukeren er kjent med da de bruker denne ved innlogging på nettbank, Skatteetaten, Altinn og NAV.

Svært raskt å gjøre - en lavthengende frukt: Brønnøysundregistrene brukte under en time med utviklingsarbeid for å aktivere REST-APIet på årsregnskapet (RR-0002). Dette er derfor noe som går ekstremt fort, og sparer supportavdelingen for mye ressurser. Fiken har også hatt dialog med Skatteetatens avdeling for a-ordningen for å få huket av for REST-APIet på a-melding og skattekort, men ikke fått gjennomslag. Bakgrunnen for dette er at det er vanskelig å få til nyskaping utenfor prosjekt, og a-ordningen påstår at dette ikke er noe de har myndighet til å gjøre.

Hvordan gjøre dette: Altinn påstår at dette er fort å få aktivert på alle skjemaer, men det er tjenesteeier (altså Skatteetaten og Brønnøysundregistrene, som har ansvar for skjemaene), som må huke av en ekstra boks for å gjøre dette

tilgjengelig, slik du kan se på bildet under. [Bildet finnes i Word-filen fra Fiken AS].
Brønnøysundregistrene bekreftet at det gikk fort å få fikset.

Forslag 89 **Bærekraftig bærekraftsrapportering**

Tema Rapportering

Dep NFD

Fra Revisorforeningen

ID 135

Forslag For å møte klima- og miljøutfordringene er det viktig å få fart på omstillingen i næringslivet. Næringslivets prosesser må endres og bærekrafts-perspektivet må gjennomsyre hele bedriften. En troverdig rapportering vil være et effektivt virkemiddel for å få det nødvendige taktskiftet. Kravene til bærekraftsrapportering må lovfestes. Det er nye EØS-regler på trappene som vil sette tydelige krav til bærekraftsrapporteringen til de største bedriftene. Dette vil tvinge seg frem også for mindre bedrifter. Det er viktig at dette arbeidet starter tidlig og at det gjøres enklest mulig for bedriftene. Her har Revisorforeningen kompetanse som vi ønsker å stille til rådighet.

Forslag 90 **Redusere antallet skjemaer som må fylles ut og sendes inn av små og mellomstore bedrifter**

Tema Rapportering

Dep NFD

Fra SMB Norge

ID 153

Forslag 91 **Automatisk delegere rollen «begrenset signeringsrett» på de som har «prokura» i Brønnøysundregistrene**

Tema Rapportering

Dep NFD

Fra Fiken AS

ID 99

Forslag I Brønnøysundregistrene kan et selskap registrere hvem som har prokura. En med prokura har en fullmakt til å opptre og underskrive på vegne av foretaket i det meste som angår driften. Prokura i Brønnøysundregistrene medfører ikke automatisk Altinn-roller slik det gjøres for styremedlemmer og daglig leder. En person med prokura bør ha rollen «begrenset signeringsrett» i Altinn, slik at hen kan levere vanlige skjemaer, og gjerne også roller til å kunne lese meldinger i Altinn.

Forslag 92 **Fjerne registreringsgebyret hos Brønnøysundregistrene**

Tema Registreringsgebyret

Dep NFD

Fra SMB Norge

ID 149

Forslag 93	Redusere registreringsgebyret i Brønnøysundregistrene for stiftelse av AS
Tema	Registreringsgebyret
Dep	NFD
Fra	Fiken AS
ID	80
Forslag	Registreringsgebyret for å registrere stiftelse av et aksjeselskap i foretaksregisteret er mer enn dobbelt så høyt som gebyret for å stifte et ENK. Dersom man ønsker å få flere til å stifte aksjeselskap bør en vurdere å ha likt gebyr for stiftelse av AS og ENK.

Forslag 94 **Bærekraftsrapportering**

Tema Regnskap

Dep NFD

Fra Regnskap Norge

ID 43

Forslag Virksomheter må i dag forholde seg til, og dokumentere/rapportere på miljø, sosiale og økonomiske forhold etter flere lovverk:

- Bærekraft etter regnskapsloven og «Corporate Sustainability Reporting Directive» (FIN)
- Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etter åpenhetsloven og etter «Corporate Sustainability Due Dilligence» (BFD)
- Aktivitets- og redegjørelsesplikten etter likestillingsloven (KUD)
- Forurensningsloven og avfallsforskriften (KLD)
- Produsentansvarsordningen (KLD)
- osv

Innholdet i disse lovene er på noen områder overlappende. Begrepsbruken i lovverket kan avvike uten at det materielle innholdet er annerledes. Dette eksempelvis fordi fagområdet bærekraft har utviklet seg fra «miljø» til «miljø, biodiversitet og natur». Noe skal rapporteres i årsberetningen og noe skal publiseres på virksomhetens websider. Noe skal oppdateres årlig, mens noe skal oppdateres ved vesentlige endringer i virksomhetens aktiviteter. Noe skal rapporteres, noe skal kun dokumenteres. Videre er virkeområdet for lovene forskjellige, slik at de treffer virksomheter i Norge ulikt. Dette skaper forvirring hos virksomhetene og virksomheten må ha flere rapporteringer som alle kunne vært samlet under paraplyen «Bærekraft».

Forslag:

- Sikre at innholdet i de ulike regelverkene er samordnet for å unngå å rapportere det samme i flere formater og kanaler etter forskjellige lover.
- Samordne virkeområdet for rapporteringen slik at krav om rapportering gjelder samme type virksomheter.
- Gi Brønnøysundregistrene tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag for å innhente og distribuere informasjon om virksomhetenes og deres verdikjeders bærekraft.

Forslag 95 **Avvikende regnskapsår – bedre og billigere finansiell rapportering**

Tema Regnskap - avvikende regnskapsår

Dep FIN

Fra Revisorforeningen

ID 134

Forslag I Norge, i motsetning til resten av Europa, er det svært begrenset adgang til å ha årsregnskap og skatterapportering som avsluttes på ett annet tidspunkt enn 31. desember. Dette fører til både dårligere regnskaps- og styringsinformasjon og til unødvendig ressursbruk. Bedriftene og investorene vil få langt bedre styringsinformasjon dersom selskapene kan hensynta egne sesongvariasjoner ved valg av periode for årsavslutning samt at ressursene kan brukes mer effektivt gjennom året. Det er f.eks. tidsbesparende å telle varelageret når det er på sitt laveste. Alle regnskapsestimater vil kunne gjøres på sikrere grunnlag, samtidig som man fortsatt kan håndtere alle hensyn til skattefastsetting og statistikk på en forsvarlig måte.

Vi vil anslå den samlede forenklingsgevinsten til å være flere hundre millioner kroner årlig, i tillegg kommer effekten av mer informativ finansiell informasjon som gir bedre beslutningsgrunnlag.

Forslag 96	Avvikende regnskapsår – generell adgang
Tema	Regnskap - avvikende regnskapsår
Dep	FIN
Fra	Regnskap Norge
ID	10
Forslag	Dagens hovedregel er at regnskapsåret følger kalenderåret. Det er gitt enkelte begrensede unntak og dispensasjonsadgang. Det bør i stedet åpnes for avvikende regnskapsår på generelt grunnlag. På den måten vil selskapene selv kunne velge hva som er hensiktsmessig avslutningstidspunkt i forhold til aktivitet og syklus, samtidig med at det tilrettelegger for mer effektiv ressursutnyttelse. For å få ut forenklingsgevinsten fordrer det at skattleggingsperioden tilpasses tilsvarende (ref. RNs hørings svar 24.11.2016 under overskriften Regnskapsåret). Til sammenligning vises bl.a. til Sverige hvor selskapene i praksis kan velge alle måneder i året som regnskapsavslutningstidspunkt, med løpende innsending av skattemeldingen innenfor fire frister.

Forslag 97 **Krav om bruk av EHF som fakturaformat**

Tema Regnskap og bokføring

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 165

Forslag Forslag om at elektronisk faktura skal bygge på standard dataformat har vært oppe flere ganger. Bruk av formatet er i dag frivillig for den enkelte fakturautsteder. Offentlig sektor har på sin side satt som betingelse at leverandører må fakturere i EHF-formatet (Elektronisk HandelsFormat). Det har vært ventet at bruken av EHF skulle skyte fart også i privat sektor, men utviklingen har stagnert og bruken av formatet ligger fortsatt langt under ønskelig nivå. Det innebærer at heller ikke dem som har tatt i bruk EHF, vil kunne hente full effektiviseringsgevinst. Disse må fortsatt håndtere flere «fakturaformater» fra sine leverandører.

I og med erfaringene og tiden som har gått, mener vi det er samfunnsøkonomiske gode grunner til å vurdere innføring av pliktig bruk av EHF-formatet på nytt.

Forslag 98	Forenkle revisjonskrav for de minste revisjonspliktige foretakene
Tema	Revisjon
Dep	FIN
Fra	Fiken AS
ID	53
Forslag	<p>Små foretak bruker en vesentlig større andel av foretakets salgsinntekt til administrasjonskostnader, herunder til regnskapsfører og revisor. En bør derfor se hva en kan gjøre for å få ned disse kostnadene gjennom forenklingstiltak for å øke konkurranseevnen til de minste foretakene.</p> <p>Forslag: Forenkle kravene til revisor for revisjon av små foretak. Kravene til revisjonen for små foretak (etter definisjonen i regnskapsloven § 1-6) er de samme som for større foretak. For at små foretak kan få redusert revisjonskostnadene bør en se om en kan endre revisorlov og revisjonsstandarder for denne gruppen. Herunder kan en se på om revisors plikter i forbindelse med signering av næringsoppgave og kontrollopplysninger over bokførte og innberettede lønnsopplysninger skal fjernes eller endres, etter skatteforvaltningsforskriften § 8-2-6 og § 8-9-4. Da er det spesielt det å redusere revisors plikter ved attestasjon av skatte- og avgifter sentral.</p>

Forslag 99 **Fravalg av revisor og bytte av revisor - tydeliggjøre fra hvilket tidspunkt det gjelder**

Tema Revisjon

Dep NFD

Fra Fiken AS

ID 87

Forslag Når et foretak fravelger revisor, vil det få effekt fra datoen det registreres i Brønnøysundregistrene. Opplysninger om revisor fjernes da fra Brønnøysundregistrene og revisor mister sin Altinn-tilgang. Dette kan få uønskede problemer dersom et selskap er litt tidlig ute med å fravelge revisor, eksempelvis dersom revisor ikke har avlagt revisjonsberetning for forrige årsregnskap.

Løsning: I Samordnet registermelding kan det legges inn en dato fravalget skal ha effekt fra (med spesifisering om hvilket års årsregnskap som skal revideres), som blir tilgjengelig på Brønnøysundregistrene. Da kan selskaper registrere fravalg av revisor før revisor er fratrudd uten at revisor mister sine tilganger. Det samme gjelder ved bytte av revisor, slik at ny revisor kan ha mulighet til å starte med interimsrevisjon og innledende revisjonshandlinger før gammel revisor er fratrudd.

Det bør også legges inn en validering i samordnet registermelding som begrenser hvilken dato fravalget gjelder fra. Har man eksempelvis sendt inn skjema om fravalg etter fristen 31.1., kan tidligste dato fravalget har effekt fra være 1.1. til neste år.

Forslag 100 **Øke terskelverdier for revisjonsplikt**

Tema Revisjon

Dep NFD

Fra Fiken AS

ID 81

Forslag Små foretak bruker en vesentlig større andel av foretakets salgsinntekt til administrasjonskostnader, herunder til regnskapsfører og revisor. En bør derfor se hva en kan gjøre for å få ned disse kostnadene gjennom forenklingstiltak for å øke konkurranseevnen til de minste foretakene.

Forslag 1: Øke terskelverdier for revisjonsplikt. En mulighet kan være å øke terskelverdiene på revisjonsplikt etter Forskrift om terskelverdier for beslutning om å unnlate revisjon etter aksjeloven § 7-6. Terskelverdiene for å unnlate revisjonsplikt er betydelig lavere i Norge enn resten av EU/EØS-området. En bør vurdere om en skal øke terskelverdier for driftsinntekter betydelig, gjerne fra seks millioner kroner til ti millioner kroner.

Forslag 2: Forenkle kravene til revisor for revisjon av små foretak.

Forslag 101 **Samkjøring av regelverk for skatt og mva**

Tema Samkjøring

Dep FIN

Fra Regnskap Norge, Revisorforeningen, NHO

ID 3

Forslag Skatte- og avgiftsretten opererer på flere områder med ulike regler og dokumentasjonskrav for samme forhold. På enkelte av disse områdene vil det være fordelaktig og forenklende med en samkjøring. Dette gjelder særlig på områder hvor det også er privat bruk.

F.eks. er det innført en sjablonregel for å fastsette den skattemessige fordelingen ved privat bruk av mobiltelefon, mens det ikke er tilsvarende regel knyttet til fradrag for mva. på mobiltelefonkostnader. På mva-området må det i dag gjøres en konkret vurdering av hvor mye den ansatte faktisk bruker telefonen i avgiftspliktig virksomhet i forhold til privat bruk. I praksis er det lagt til grunn at virksomheter som har et særlig behov for å kunne nå den ansatte utenfor ordinær arbeidstid oppnår et høyere mva-fradrag enn virksomheter med ansatte hvor det ikke foreligger et slikt særlig behov.

En mulighet her kan være å innføre samme sjablongen på mva som på skatteområdet, ved at virksomheten kan fradragføre den delen av telefonkostnadene som overstiger det som lønnsinnberettes på den ansatte, forutsatt at selskapet i utgangspunktet har fullt fradrag for mva.

Tilfellene hvor mva-fradrag avskjæres eller reduseres som følge av privat bruk skiller seg fra anskaffelser hvor det må gjøres et forholdsmessig fradrag fordi virksomheten både har avgiftspliktig og avgiftsunntatt omsetning. Her vil det ofte utarbeides generelle fordelingsnøkler som gjelder mange type anskaffelser, i motsetning til tilfellene med privat bruk, hvor det etter vår oppfatning er mer aktuelt å forsøke å samkjøre med skatteregelverket.

Et annet område er gaver og utdeling i reklameøyemed. Her er det til dels særskilte beløpsgrenser som er forskjellige på skatt og mva.

Regler om uttak: Her skiller skatteretten på når arbeidet gjøres, slik at arbeid i fritiden ikke blir uttakspiktig. I mva-retten finnes ikke dette skillet for enkeltpersonforetak, kun for aksjeselskaper. Arbeid gjort i fritiden i enkeltpersonforetak blir således uttakspiktig.

Forslag 102 Sette ned et utvalg for å sammenstille regnskapsloven, bokføringsloven, skatteloven og merverdiavgiftsloven

Tema Samkjøring

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 119

Forslag Regnskapspliktige foretak må i dag forholde seg til minst tre-fire regelverk i forbindelse med daglig bokføring: Regnskapsloven, bokføringsloven, skatteloven og merverdiavgiftsloven. Disse regelverkene harmoniserer ikke alltid, noe som gjør det vanskelig for ikke-økonomer å føre regnskapet korrekt. Skatteloven, bokføringsloven og regnskapsloven har ulike prinsipper om periodisering/opptjening, som kan skape forvirring. Dersom en kunne redusert forskjellene i prinsippene, og gjerne brukt samme prinsippbegrep på tvers av lover, ville det blitt enklere å gjøre korrekt når en fører regnskap. Det kan også nevnes at Skatteloven og Merverdiavgiftsloven har ulike begrensninger på hva man får fradrag for, og hva som ansees som skattepliktig/avgiftspliktig inntekt. Vi opplever at mange innehavere av små foretak sliter med å forstå at en ikke får mva-fradrag for en transaksjon som en får skattefradrag for, og at skattefradraget kan være i en annen periode enn mva-fradraget. Det hadde vært svært interessant om det ble satt ned et utvalg for å se på de vanligste lovene som små foretak må forholde seg til, for å se om det er elementer som kan sammenstilles og forenkles, for å få regnskap, skatt, mva og bokføring til å bli enklere og mer forståelig.

Forslag 103 **Regnskapsmessig og skattemessig behandling av byggelånsrenter ved oppføring av bygning for salg**

Tema Samkjøring

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 116

Forslag Ved oppføring av bygg skal en etter skatteloven registrere inntekter og kostnader ved realisasjon, og ikke under oppføring. Rentekostnader på byggelån kan fra-
dragsføres løpende jf. Skattedirektoratets bindende forhåndsuttalelse i BFU 17/14.

Regnskapsmessig balanseføres byggelånsrenter sammen med andre kostnader til prosjektet etter regnskapsloven § 5-4. Etter god regnskapsskikk kan små foretak velge om oppføring av bygg skal resultatføres på to måter: (1) Ved realisasjon (fullførts kontrakts metode, jf. regnskapsloven § 5-12 og NRS 8 pkt. 4.4.2). (2) Løpende etter fremdrift og ferdigstillelsesgrad (Løpende avregning, jf. Regnskapsloven § 4-1 og NRS 2).

Benytter en fullførts kontrakts metode kan foretaket eliminere nesten alle midlertidige forskjeller. Eneste som gjenstår, er byggelånsrenter som ikke aktiveres skattemessig. Det er ønskelig at en kan sammenstille regnskapsloven og skatteloven på behandling av byggelånsrenter slik at en eliminerer midlertidige skattemessige forskjeller, som vil forenkle regnskapet/skattemeldingen, og dermed øke forståelsen for den skatten som skal betales.

Forslag 104 **Oppheve skatteloven § 14-81 om utjevning av skogbruksinntekt i enkeltpersonsforetak**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 121

Forslag Overskudd og underskudd tilknyttet skogbruksinntekt i enkeltpersonsforetak føres i dag mot «tømmerkonto», hvor en inntektsfører eller fradragsfører 20 % i året, etter skatteloven § 14-81. Denne regelen bør oppheves da det er fordelaktig at skatteregningen følger betalingsevnen til skatteyter, både med tanke på inntektsføring og fradragsføring. Dette vil øke skatteyters forståelse for regnskapet og skatteregningen, noe som er et svært viktig element i forenklingsarbeidet.

Forslag 105 **Fritaksmetoden - redaksjonell endring av bestemmelse**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra BDO AS

ID 163

Forslag Slik rammer problemet i praksis: Heidi er regnskapsfører i et lite, internasjonalt foretak utenfor Bergen. I siste styremøte ønsket styret at administrasjonen skulle utarbeide en enkel oversikt over skattesituasjonen til selskapet i forbindelse med salg av aksjer og andre eiendeler. Heidi ble satt på jobben. Etter å ha forsøkt å forstå skattelovens § 2-38 måtte hun innse at hun ikke ville greie å utarbeide notatet alene. Hun ble nødt til å be om hjelp fra en skatteekspert i et advokatfirma i Oslo. Notatet ble bra, men kostet selskapet 62.500 kroner.

Årsaken til problemet Skattelovens § 2-38 omhandler «Skattefritak for visse selskaper mv. for inntekt på aksjer og andre eierandeler». Bestemmelsen har en oppbygging hvor subjektsiden, dvs. hvilke skatteyttere som omfattes av fritaksmetoden, følger av første ledd. Dette omfatter norske selskaper innenfor de gitte kategoriene og sammenlignbare utenlandske selskaper. Bestemmelsens annet ledd angir utgangspunktet for objektsiden, det vil si hvilke inntekter og tap som er omfattet av fritaksmetoden. I bestemmelsens tredje ledd er det angitt unntak fra annet ledd, det vil si inntekter og tap som likevel ikke er omfattet av fritaksmetoden. Unntakene er kompliserte og vanskelig tilgjengelige. Som eksempel vises det til tredje ledd bokstav a som lyder: «(3) Følgende inntekter og tap er likevel ikke omfattet av første ledd: a. inntekt eller tap på eierandel i selskap mv. som er hjemmehørende i lavskatteland utenfor EØS, jf. § 10-63, og inntekt på eierandel i selskap mv. som er hjemmehørende i lavskatteland innenfor EØS, jf. § 10-63 og som på tilsvarende vilkår som fastsatt i § 10-64 bokstav b ikke er reelt etablert og driver reell økonomisk aktivitet i et EØS-land, samt finansielt instrument med slike eierandeler som underliggende objekt.» Fjerde ledd angir hvem som anses som nærstående, etter tredje ledd bokstav c. I femte ledd er det inntatt unntak fra kildeskatt på utbytte forutsatt at mottaker er reelt etablert og driver reell økonomisk virksomhet i et EØS-land. Sjette ledd gir regler om at 3 % av utbytte og utdeling likevel sjablongmessig skal inntektsføres. Dersom det foreligger skattekonsern er imidlertid 3%-beskatning unntatt dersom nærmere vilkår er oppfylt. Syvende ledd er forskriftshjemmel der departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av reglene i tredje og fjerde ledd. Innholdet i bestemmelsen blir erfaringsmessig misforstått av en større andel av våre kunder. Det gjør at skattemeldinger blir feil. Skattekontorene legger tilleggsskatt om det ikke er usikkerhet om hvor selskapet er hjemmehørende, eller om det finansielle instrumentet hører innunder fritaksmetoden. En stor andel av feilføringene skyldes misforståelse av regelverket, da bestemmelsen går fra «mye til mindre»: først gjelder det «alle» selskaper og inntekter, men begrenses deretter betydelig gjennom unntak. Dette er ingen uvanlig lovgivningsteknikk, men forståelsen for unntakene har stor betydning og regelen er aktuell for et stort antall skattytere. Reglene burde vært lettere å forstå for skattyter – og uten at det kreves bistand fra skatteeksperter.

Løsningen på problemet: Utfordringen kan avhjelpes gjennom en redaksjonell endring i skattelovens § 2-38, hvor bestemmelsens rekkevidde fremkommer mer

direkte av lovteksten, slik at skattytere lettere forstår og innretter seg korrekt. Det er spesielt bestemmelsens andre, tredje og sjette ledd som bør omformuleres. Etter vår oppfatning bør bestemmelsen vinkles «positivt», slik at den tydeligere angir hvilke investeringer og instrumenter i hvilke land som klart faller innenfor og utenfor fritaksmetoden. Videre bør bestemmelsen om 3 % inntektsføring komme tidligere i bestemmelsen og detaljene i en egen bestemmelse.

Forslag 106 **Skjermingsfradraget**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 11

Forslag Aksjonærmodellen: Personlige skattytere som er skattepliktig til Norge og som mottar utbytte fra AS innrømmes et skjermingsfradrag. Mange aksjonærer, fondseiere mv. får i praksis automatisert hjelp til å beregne riktige årlige skjermingsfradrag, men dette gjelder ikke for de som eier aksjer i utenlandske selskaper som ikke er registrert på Oslo Børs eller for de som har fondsandeler i utenlandske aksjefond. Uten automatisert hjelp til beregningen, så er reglene til dels kompliserte, og bidrar til at skattereglene blir uoversiktlige for de berørte aksjonærer og fondseiere. Dette medfører også at mange personer avstår fra å kreve skjermingsfradrag årlig. Systemet med skjerming bør evalueres.

Deltakermodellen: Også for de som eier andeler i selskap med deltakerfastsetting, så er det komplisert å beregne skjermingsfradrag og håndtere dette i forhold til utdelinger og inngangsverdi. Vi har beregninger som sterkt indikerer at de administrative byrdene langt overstiger skattereduksjonen. Systemet med skjerming bør evalueres.

Foretaksmodellen (beregning av personinntekt EPF): Som for deltakermodellen og de nevnte berørte under aksjonærmodellen, bidrar skjermingsfradraget også til å komplisere regelverket relatert til å beregne personinntekt i enkeltpersonforetak. Systemet bør evalueres.

Lån til selskap: Dersom en person gir et lån til et selskap som omfattes av aksjonær- og deltakermodellen, skal det beregnes en ekstraskatt på lånerenter utover et visst nivå (skjermingsrenten). Skjermingsrenten fastsettes for bare to måneder av gangen, og kan dermed ved renteberegning av lånet innebære oppfølging av hele seks årlige skjermingsrenter. Systemet med skjerming bør evalueres som nevnt over, men det ville uansett ha vært en forenkling å redusere beregningen av skjermingsrenten til en gang i året.

Forslag 107 **Skattefunn**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra BDO AS

ID 157

Forslag Slik rammer problemet i praksis: Marte er leder for en liten forskningsavdeling. I desember 2021 fikk avdelingen innvilget støtte fra Skattefunn til et prosjekt for å utvikle miljøvennlig emballasje. Prosjektet fortsatte inn i 2022, og teamet bestod av Marte som prosjektleder og to kollegaer som jobbet som forskere. Ved innsendelse av dokumentasjon av kostnader til revisor, fikk de beskjed om at de ikke ville få godkjent attesteringen av revisor for 2022. Grunnen til dette var at Marte sin kollega ikke hadde signert timelistene for de tre første kvartalene, men kun ved årets slutt. Uten støtten fra Skattefunn besluttet ledelsen at de ikke kunne prioritere selskapets begrensede ressurser til emballasjeprojektet, så prosjektet ble avsluttet.

Årsaken til problemet: Administrasjon og detaljerte dokumentasjonskrav knyttet til støtteordningen Skattefunn har økt betydelig. Dagens krav forutsetter mye egeninnsats fra bedriftens ansatte. Dersom skattekontoret finner at det ikke er tilstrekkelig dokumentert at kostnader er knyttet til prosjektet, er det svært sannsynlig at selskapet blir ilagt tilleggsskatt fordi man uriktig har krevd Skattefunnstøtte. Dette fører til at SMB i økende grad må ha ekstern hjelp for å forstå kravene, og det kan ende med å koste mer enn man får igjen. Det er omfattende å dokumentere at ulike kostnader er tilknyttet prosjektet, og ikke driften i selskapet. I tillegg er det svært formalistiske krav til hvordan dette skal bevises. Disse kravene kunne med fordel vært forenklet. Dersom timelistene ikke er korrekt utfylt og signert kvartalsvis av både FoU-medarbeider og prosjektleder, kan ikke kostnadene for disse timene tas med i prosjektregnskapet. Da får man ikke Skattefunnstøtte. I tillegg opplever vi noe ulik praksis hos skattekontorene når det gjelder krav til dokumentasjon av øvrige kostnader knyttet til prosjektet. Vi ser f.eks. at det kan variere hvilken terskel som legges til grunn for at noe skal være en del av prosjektet. Siden man som regel ikke begynner å føre timelister før et nytt prosjekt er godkjent, er det sannsynlig at man ikke oppfyller signeringskravene. Da får man ikke med timer som har gått med i startfasen av prosjektet. Selskapet vil på grunn av slike formalfeil ikke motta Skattefunnstøtte for personalkostnader før det foreligger timelister som er signert til rett tid.

Løsningen på problemet: Signeringskravet bør reduseres til å være årlig for FoU-medarbeider og prosjektleder. Det er viktig med dokumentering for å vise at prosjektet er reelt. Dette mener vi kan ivaretas ved signering av FoU-medarbeider årlig ved innsendelse for attestering av revisor, og ikke kvartalsvis. På denne måten reduserer man risikoen for at man ikke får noen av kostnadene godkjent, og prosessen blir enklere og mer oversiktlig.

Forslag 108 Skattlegging av naturalytelser som mottas fra tredjeparter

Tema Skatt

Dep FIN

Fra BDO AS

ID 164

Forslag Slik rammer problemet i praksis: Karsten jobbet i et lite konsultentselskap i 2019, og reiste mye i jobbsammenheng. Reisene ble betalt på jobbens regning, men siden de ble bestilt i hans eget navn tilfalt bonuspoengene Karstens private brukerkonto hos flyselskapene. I oktober 2019 skiftet Karsten jobb, og begynte i et nytt konsulentfirma. Da skattemeldingen skulle fylles ut var han usikker på hvordan han skulle håndtere bonuspoengene i skattemeldingen. Karsten forhørte seg med regnskapsføreren på den nye arbeidsplassen. Hun måtte bruke en hel dag på å forstå regelverket for å forstå hvordan selskapet skulle skatte på bonuspoengene, og hvordan Karsten skulle skatte privat.

Årsaken til problemet: Hensikten med regler for skattlegging av naturalytelser er å sikre at vesentlige deler av lønn ikke skal mottas som goder det ikke betales skatt av. Dagens regelverk har imidlertid svært strenge og detaljerte krav for skattlegging av naturalytelser mottatt fra tredjeparter. Dette medfører at næringslivet må bruke betydelige ressurser for å forstå og imøtekomme kravene. Konsekvensen av reglene er at veldig mange bedrifter kutter ut alle slike ytelser for ansatte.

Løsningen på problemet: Det bør gjennomføres en generell gjennomgang av regelverket, med særlig fokus på å standardisere og forenkle det, slik at det blir mindre ressurskrevende for bedrifter. Det etterlyses sjablongregler eller en mulighet til å innføre et fornuftig tak på slike ytelser. Vi mener det må foretas en avveining av hvor mye ressurser som benyttes for å forstå og følge dagens regelverk, kontra hvor mye skatteinntekter man får inn. Det foreligger ingen vesentlighetsvurdering i dagens regelverk. Dette kunne med hell vært innført. Effekten av slike endringer vil være at SMBer slipper å bruke eksterne ressurser eller mye tid på egenhånd for å forstå regelverket og rapporteringen. Da kan tiden i stedet brukes til verdiskaping.

Forslag 109 **Fritaksmodellen – oversikt over selskaper som omfattes**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 12

Forslag Hvilke selskaper som faller inn under fritaksmodellen i skatteloven § 2-38 eller ikke er uklart og til dels krevende å få oversikt over. Skatteetaten bør etablere en liste over alle selskaper på Oslo Børs som kommer inn under fritaksmodellen for å sikre at skattytere ikke trækker feil med hensyn til hva som er skattefritt og skattepliktig etter disse reglene.

Forslag 110 **Oppgaveplikt for betaling til selvstendig næringsdrivende**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 16

Forslag Oppdragsgivere som har mottatt krav på honorar for utførte tjenester fra enkelt-personforetak uten fast forretningssted skal levere RF-1321 innen 15. februar. RN mener at oppgaveplikten medfører en administrativ merbelastning og kostnad som ikke står i forhold til det som avdekkes gjennom rapporteringspliktene.

Forslag 111 **Formuesverdsetting av nystiftede aksjeselskap – gjeninnføring av forenkling**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 13

Forslag Fra 2019 verdsettes aksjene i nystiftede selskaper til en prosentandel (55 % per 2021) av aksjens andel av selskapets formuesverdi per 1. januar i skattefastsettingsåret. Dette er en upraktisk regel både for skattemyndighetene, selskapene og for de personlige aksjonærene. Aksjeselskapet har normalt ikke formuesverdien klar og beregnet innen fristen for å levere Aksjonærregisteroppgaven den 31. januar. Aksjonærene mottar dermed en ufullstendig skattemelding, og må selv huske å gjøre endringer når formuesverdien er klar senere på året. Er formuesverdien først klar etter at skattyteren har mottatt skatteoppgjøret, må aksjonæren levere endringsmelding.

Etter tidligere regel frem til 2019 skulle aksjene i nystiftede selskaper verdsettes til en prosentandel av aksjenes pålydende beløp og overkurs per 1. januar i skattefastsettingsåret. Dermed kjente selskapet og aksjonærene til formuesverdien ved årsskiftet, og verdien kom med i forhåndsutfylt skattemelding. For det store flertallet av de rundt 30 000 årlige nystiftede norske aksjeselskapene ga dette en presis og riktig verdsettelse av aksjene. Regelens uheldige utslag inntraff kun ved verdsettelsen av selskaper som i stiftelsesåret hadde vært del i fisjon eller fusjon.

RN mener det var nødvendig å endre regelverket for fisjons- og fusjonstilfellene, men at det var et stort feilgrep å fjerne gammel regel helt slik at alle nystiftede selskaper ble rammet. I et forenklingperspektiv bør skatteloven § 4-13 endres slik at kun nystiftede selskaper som i stiftelsesåret har vært part i fusjon, fusjon eller omdanning verdsettes etter regelen i skatteloven § 4-13 (2). For aksjene i øvrige nystiftede selskaper bør gammel verdsettelsesregel reverseres.

Forslag 112 **15 000 kroners-grensen for avskrivninger**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 14

Forslag Grensen for hva som defineres som betydelig driftsmiddel og derfor skal avskrives over saldosystemet er satt ved kr 15 000 i medhold av skatteloven § 14-40. Beløpsgrensen ble hevet fra kr 10 000 til kr 15 000 i 1992. Siden har den stått stille. Grensen bør minst økes i samsvar med konsumprisen, og tilsvarende ivaretas fremover.

Forslag 113 **Saldogruppe j – saldogruppene i sin alminnelighet**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 15

Forslag Fast teknisk installasjon i bygninger avskrives i medhold av skatteloven § 14-41 fjerde ledd, siste punktum, under ett for hver bygning. Ved realisasjon av driftsmiddel i saldogruppe j skal vederlaget så langt det ikke er inntektsført, nedskrives på saldoen for driftsmidlet.

En forenkling i regelverket hadde vært å åpne opp for at vederlaget, så langt det ikke er inntektsført, kunne vært inntektsført over gevinst- og tapskonto. I tillegg bør alle saldogruppene vurderes i forhold til forenkling og hva som er hensiktsmessig oppsplitting av driftsmidler som kan utgiftsføres over saldosystemet.

Forslag 114 **Klagebehandlingstiden i Skatteklagenemnda bør reduseres umiddelbart**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra SMB Norge

ID 137

Forslag Bedrifter som har klaget på vedtak fra Skatteetaten, får nå beskjed om at klagebehandling vil ta opp mot tre år i Skatteklagenemnda. Samtidig krever Skatteetaten at kravet skal betales innen ett år. Dette er en uholdbar situasjon.

Derfor foreslår SMB Norge at skatte- og avgiftskrav som bestrides, gis oppsettende virkning og ikke drives inn inntil saken er avgjort. Samtidig må det gis tilstrekkelig ressurser for å redusere klagebehandlingstiden dramatisk så snart som mulig.

Forslag 115 **Forenkle skatteinnbetalingen for enkeltpersonforetak ved å endre fra forskudds- til etterskuddsbetaling**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra SMB Norge

ID 147

Forslag Mange som driver som selvstendig næringsdrivende gjennom enkeltpersonforetak, driver ofte med stor risiko. Det gjelder ikke bare med tanke på manglende sosiale rettigheter og velferdsordninger, men det gjelder også med tanke på om virksomheten er stor nok til å dekke løpende utgifter for den næringsdrivende. Derfor vil SMB Norge foreslå at skatteinnbetalingen for enkeltpersonforetak endres fra forskudds- til etterskuddsbetaling. Da tar man utgangspunkt i hvilke inntekter næringsvirksomheten faktisk har hatt, ikke anslag basert på tidligere års inntekt.

I tillegg mener SMB Norge at selvstendige næringsdrivende bør ha rett til et bunnfradrag på sin egen inntekt likt enhver annen lønnsmottager.

Forslag 116 **Fjerne eller endre sjablongregler for hjemmekontor for ENK**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 111

Forslag Det er vanlig at enkeltpersonsforetak med hjemmekontor i fritaksbehandlet bolig krever et standardfradrag på 1850 kr etter Skatte-ABC 2021/22 Bolig – hjemmekontor mv. pkt. 2.2.1. Ved realisasjon av fritaksbehandlet bolig hvor standardfradraget på hjemmekontor benyttes er gevinst/tap på andelen av boligen brukt til hjemmekontor skattepliktig. Denne skatteplikten ved realisasjon er det mange innehavere av enkeltpersonsforetak ikke er kjent med, og risikerer dermed å gå på en «skattesmell». Siden standardfradraget på hjemmekontor kun er på 1850 kr anbefales det ikke at en benytter seg av dette fradraget da skatteplikten ved realisasjon vil være vesentlig høyere.

Løsningsforslag:

Alt. 1: For å hindre at innehavere av enkeltpersonsforetak går på en «skattesmell» ved realisasjon av fritaksbehandlet bolig bør standardfradraget etter Skatte-ABC 2021/22 Bolig – hjemmekontor mv. pkt. 2.2.1 fjernes.

Alt. 2: Alternativt bør en fjerne skatteplikt ved realisasjon av fritaksbehandlet bolig hvor standardfradraget for hjemmekontor er benyttet.

Forslag 117 **SMB bedrifter bør få et bunnfradrag opptil én million kroner av lønnskostnader som er fritatt fra arbeidsgiveravgift**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra SMB Norge

ID 139

Forslag I dag betaler de aller fleste arbeidsgivere arbeidsgiveravgift etter ulike satser, som skal dekke viktige sosiale ordninger for arbeidstakere. Imidlertid er de sosiale utgiftene ved ansettelse noe som kommer på toppen av selve lønnskostnaden. Dette medfører at terskelen blir uforholdsmessig høy for å ansette flere i de minste bedriftene. Ved å innføre et bunnfradrag på eksempelvis én million kroner for lønnskostnader for arbeidsgiveravgift må betales, vil terskelen senkes for å ansette flere i de minste bedriftene.

Forslag 118 **Forenkle skatteinnbetalingen for enkeltpersonforetak ved å endre fra forskudds- til etterskuddsbetaling**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra SMB Norge

ID 141

Forslag Mange som driver som selvstendig næringsdrivende gjennom enkeltpersonforetak, driver ofte med stor risiko. Det gjelder ikke bare med tanke på manglende sosiale rettigheter og velferdsordninger, men det gjelder også med tanke på om virksomheten er stor nok til å dekke løpende utgifter for den næringsdrivende. Derfor vil SMB Norge foreslå at skatteinnbetalingen for enkeltpersonforetak endres fra forskudds- til etterskuddsbetaling. Da tar man utgangspunkt i hvilke inntekter næringsvirksomheten faktisk har hatt, ikke anslag basert på tidligere års inntekt. I tillegg mener SMB Norge at selvstendige næringsdrivende bør ha rett til et bunnfradrag på sin egen inntekt likt enhver annen lønsmottager.

Forslag 119 **Formuesverdsetting av næringseiendom – differensiert kalkulasjonsfaktor etter geografisk beliggenhet**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 4

Forslag Verdien av næringseiendom fastsettes med grunnlag i en beregnet utleieverdi, jf. skatteloven § 4-10 syvende ledd.

Både for utleid og ikke-utleid eiendom skal grunnlaget for beregning av utleieverdien divideres med en rente som er kalt kalkulasjonsfaktor, slik at man finner eiendommens kapitaliserte verdi. Kalkulasjonsfaktoren fastsettes av Skattedirektoratet i januar hvert år, og settes til årsgjennomsnittet av renten for statsobligasjoner med 10 års løpetid i inntektsåret, pluss et risikotillegg på 5 prosentpoeng, jf. FSFIN § 4-10-5 første ledd.

Etter vår erfaring er det veldig mange som ender ut i faktiske takseringer, fordi verdien via sjablong blir for høy. Dette skyldes at sjablongen ikke er treffsikker nok, noe som medfører ekstra byrder. Hovedutfordringen er at kalkulasjonsfaktoren er den samme for alle eiendommer, og ikke varierer etter nærmere geografisk lokasjon. Blant de eiendommer som etter sjablongen kommer ut med for høye verdier, er derfor eiendommer med beliggenhet i distriktene forholdsmessig overrepresentert.

RNs forslag er å differensiere kalkulasjonsfaktoren etter geografisk beliggenhet. Dette kan for eksempel gjøres ved at eiendommer i distriktene har et høyere risikotillegg. Dette vil gi mer treffsikker sjablong og dermed medføre at færre må innhente takst/verdivurdering for å dokumentere en markedsverdi som er lavere.

Forslag 120 Åpne for skattefradrag for tap på lån gitt fra privatperson til selskap

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 113

Forslag Låner man penger fra seg privat til sitt selskap, og selskapet går konkurs, får man ikke skattefradrag på denne fordringen da det er «fordring utenfor virksomhet», etter skattelovens § 6-2 annet ledd. Dette er det mange små selskaper som ikke kjenner til denne regelen, som velger å låne penger til virksomheten istedenfor å registrere det som kapitalinnskudd pga. papirmøllen og kostnadene som er i forbindelse med endringer i aksjekapital. En bør derfor åpne opp for at lån fra privatperson til et selskap kan medføre skattemessig fradrag ved tap, også siden en gevinst (renter) er skattepliktig inntekt. Dette vil redusere skatteprovenyet, men dette dokumentet presenterer også løsninger som vil øke skatteprovenyet til staten, slik at flere tiltak samlet ikke nødvendigvis vil endre skatteprovenyet vesentlig.

Forslag til tekstendring i skatteloven § 6-2 annet ledd: «Det gis også fradrag for annet tap i og utenfor virksomhet, herunder endelig konstatert tap på utestående fordring. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av dette ledd».

Forslag 121 **Ikke avrunde skatt- og avgiftsbeløp til hele kroner**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 127

Forslag Innkreving på betaling av skatt, forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift, finansskatt og merverdiavgift avrundes til nærmeste hele krone. Dette medfører en minimal differanse mellom beregnet skatt/avgift og innbetalt beløp. For å unngå en slik avrunding bør Skatteetaten endre innkrevingen til å gjelde desimaltall, og ikke avrunde beløpene ned til nærmeste hele krone.

Relevante bestemmelser er Skattebetalingsloven § 6-3-3, § 10-4-4 og § 11-7-1.

Forslag 122 **Fritaksmetoden - liste over hvilke markedsbaserte selskaper og fond som er innenfor fritaksmetoden**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 90

Forslag Om en aksje er innenfor eller utenfor fritaksmetoden har stor effekt på bokføringen i selskapet, og utfylling av skattemeldingen, for å få korrekt beregnet skatt på gevinst/tap og utbytte. I dag legges dette ansvaret over på selskaper som investerer i aksjer/verdipapirer. De fleste små virksomheter har ikke kompetanse til å vurdere om et finansinstrument er innenfor eller utenfor fritaksmetoden, slik at det ofte blir behandlet feil, og skatten blir dermed feil.

Vi mener at Skatteetaten bør lage en årlig oversikt (gjørne en tabell) over alle markedsbaserte aksjer på børser i Norge, og markere om de er innenfor eller utenfor fritaksmetoden med en liten forklaring/kommentar. En bør også gjøre det samme for aksjefond i Norge, og de vanligste markedsbaserte aksjene i utlandet. En slik liste vil være vesentlig tidsbesparende for sluttbruker. Data fra en slik liste kan brukes av Skatteetaten til preutfylling av feltet for fritaksmetoden i tema «aksjer og investeringer» i ny skattemelding.

Forslag 123 **Rentesatser – rentesatser for rimelig lån m.m.**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 17

Forslag Fordelen ved rimelig lån i arbeidsforhold blir i dag beskattet ved hjelp av en normrentesats som fastsettes av Skattedirektoratet seks ganger i året, jf. skatteloven § 5-12 fjerde ledd med tilhørende forskrifter. Det samme gjelder for skjermingsrenten for ekstra skatt på lån fra personlige skattytere til selskap, jf. skatteloven § 5-22. De senere årene har rentene vært stabile, men i år der rentene endres flere ganger gjennom året vil dette ha innvirkning på normrenten og skjermingsrenten og medføre unødvendige administrative kostnader i form av skjema- og systemendringer som er unødvendig. Rentesatser med skattemessig effekt bør ikke endres flere ganger i løpet av året.

Forslag 124 **Fjerne eller forenkle «sjablongfradrag» på tap på kundefordringer etter skatteloven**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 112

Forslag Skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav b, jf. Finansdepartementets forskrift §§ 14-5-10 til 14-5-13 åpner opp for å kreve fradrag på urealisert tap på fordringer etter en beregningsmodell. Denne modellen er komplisert og tidkrevende, og er i prinsippet bare en mulighet for å kreve skattefradrag på fordringer noe tidligere enn realisert tap. Denne løsningen medfører unødvendig mye tidsbruk for regnskapsfører, revisor og sluttbruker, uten at det gir noen særlig nytte. Ser man kost/nytte er det derfor hensiktsmessig å fjerne denne skattefradragmuligheten, eller forenkle den betraktelig. En forenkling kan være at en kan kreve skattefradrag for avsetning til tap på fordringer for en fast prosentandel av utgående kundefordringer. Det kan f.eks. være 5% av utgående saldo på i skattemeldingen. Denne løsningen vil gjøre det enklere for selskapet å unngå skattemessige midlertidige forskjeller da de kan ha samme tapsavsetning i regnskapet og skattemeldingen.

Forslag til ny tekst i Skatteloven § 14-5 fjerde ledd bokstav b: «Tap på kundefordringer kan nedskrives med virkning for inntektsfastsettelsen. Nedskrivningsbeløpet settes til 5 % av utestående kundefordringer».

Forslag 125 Fjerne midlertidige skattemessige forskjeller i regnskap for små foretak

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 102

Forslag Mange små foretak skjønner ikke hva skattegrunnlaget er, da det er et avvik mellom resultatet i årsregnskapet og skattemeldingen. Dette avviket kommer som følge av at årsregnskapet baseres på regnskapsloven, mens skattemeldingen baseres på skatteloven, og differansen blir klassifisert som permanente eller midlertidige forskjeller.

Det er ønskelig at det tas utgangspunkt i utredningen til Hans Robert Schwencke som omhandler «forskjeller mellom finans- og skatteregnskapet», og se hvilke elementer som man kan forenkle for små foretak. De viktigste poengene er å samkjøre avskrivningsreglene for eiendeler. I tillegg bør det ikke være krav til å avsette til tap på varelager og kundefordringer forutsatt at det ikke er et vesentlig forventet tap (f.eks. at forventet tap er under 10% av bokført verdi). Dette vil medføre at det ikke vil eksistere midlertidige forskjeller for de fleste små foretak, noe som gjør at årsregnskapet og skattemeldingen vil være mer forståelig for ikke-økonomer.

Andre sentrale punkter kan være å åpne opp for at små selskap som benytter skattemessig balanseverdi på anleggsmidler også kan balanseføre gevinst- og tapskonto, samt tømmerkonto, for å reflektere den skattemessige fordelingen eller forpliktelsen som har oppstått. Det er enklere for små aksjeselskap å forstå hva som ligger bak en gevinst- og tapskonto i balansen og resultatregnskapet enn poster for utsatt skatt eller utsatt skattefordel, selv om det i prinsippet kan inneholde mye av det samme.

Forslag 126 Fjerne opplysningsplikt på godtgjørelser som er skattefrie (f.eks. bilgodtgjørelse, diett ol.)

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 103

Forslag Dersom en arbeidstaker mottar bilgodtgjørelse, diett og andre skattefrie godtgjørelser, må arbeidsgiver innrapportere dette i a-meldingen. Dette oppleves som unødvendig komplisert da disse godtgjørelsene skal være en utgiftsdekning for den ansatte, ikke en lønnsytelse. Derfor bør krav om opplysningsplikt på skattefrie godtgjørelser etter statens satser fjernes fra opplysningspliktige ytelser i a-ordningen. For at Skatteetaten fremdeles kan ha en viss kontroll over bruk av skattefrie godtgjørelser kan en presentere bruk av skattefrie godtgjørelser på en egen konto i regnskapet og skattemeldingen. Her kan eksempelvis post «7155 Reise-, diett- og bilgodtgjørelse (opplysningspliktig)» i skattemeldingens tema for «Resultatregnskap og balanse» omdøpes til «7155 Reise-, diett- og bilgodtgjørelse (etter statens skattefrie satser)». Dokumentasjonsplikten på reiseregninger opprettholdes. Dersom det utbetales godtgjørelser utover skattefri sats vil dette være trekkpliktig, og dermed krav om innrapportering i a-meldingen.

Forslag 127 **Redusere antall satser for skattefri kilometergodtgjørelse**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 110

Forslag En bør redusere antall ulike satser for skattefri kilometergodtgjørelse for ulike kjøretøy. I dag har en følgende satser, jf. Forskrift om satser mv. til bruk for forskudd og skattefastsetting for 2022 § 4:

- Egen bil: 3,50 kr/km
- Elbil: 3,50 kr/km
- Motorsykkel over 125 ccm: 2,95 kr/km
- Moped og motorsykkel t.o.m. 125 ccm og andre motoriserte fremkomstmidler: 2,00 kr/km
- Snøscooter og ATV: 7,50 kr/km
- Båt med motor: 7,50 kr/km
- Tillegg for hver passasjer: 1,00 kr/km
- Tillegg for kjøring på skogs- og anleggsvei: 1,00 kr/km
- Tillegg for bruk av tilhenger eller utstyr/bagasje i bilen (over 150 kg/0,5 m³): 1,00 kr/km

Dette gjør utfylling av reiseregning unødvendig komplisert. En bør redusere antall ulike satser slik at det blir enklere å forholde seg til, og lage litt bredere definisjoner slik at en skjønner hvilken sats en skal bruke. En bør også vurdere om passasjertillegget og hengertillegget skal fjernes da kompensasjonen for dette overstiger den økte kostnaden slik at det ikke nødvendigvis ansees som en «utgiftsrefusjon», da det ikke er betydelig økte utgifter å refundere for.

Forslag til nye satser:

- Bil, moped, motorsykkel og andre kjøretøy på vei: 3,50 kr/km
- Traktor, snøscooter, ATV, båt med motor og andre kjøretøy til bruk utenfor vei: 7,50 kr/km

Forslag 128 **Kreve inntektsføring og tapsføring i realisasjonsåret gjennom å fjerne gevinst- og tapskonto, og negativ saldo på saldorskjemaer**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 105

Forslag Når et selskap realiserer en aktivert eiendel føres det som reduksjon av en saldogruppe (a-d+j), eller inn på gevinst- og tapskonto (b+e-i), jf. skatteloven § 14-44 (2)-(3) Det vil si at gevinst- og tap i praksis fordeles over flere år.

I Skatteloven § 14-44 (1) fremkommer det at en kan inntektsføre hele gevinstbeløpet i realisasjonsåret, men samme mulighet finnes ikke for fradrag. Ettersom det er gunstig å utsette beskatning er det i praksis nesten ingen som benytter denne paragrafen.

Det er på realisasjonstidspunktet at bedriften har likviditet til å betale skatt ved gevinst, eller har behov for likviditet ved tap. En bør derfor fjerne gevinst- og tapskonto og negativ saldo på saldogrupper for at de skattemessige verdiene i større grad skal reflektere selskapets faktiske verdier, og ha et skattesystem hvor en betaler skatt i tråd med skatteytters betalingsevne.

Oppsummering: Forenkling og fjerne midlertidig forskjell: En oppheving av gevinst- og tapskonto (skatteloven § 14-44(3)), og oppheve negativ saldo på saldogrupper (skatteloven § 14-44(2)), vil kunne forenkle forståelsen for regnskapet for ikke-økonomer. Det vil kunne legitimere at skattemessige avskrivninger også brukes i regnskapet, da NRS 8 åpner opp for at små foretak kan bruke de skattemessige reglene for avskrivning hvis det gir en fornuftig avskrivningsplan. NRS 8 åpner ikke opp for at gevinst- og tap ved realisasjon kan fordeles over flere år som skatteloven legger opp til, slik at det i dag er vanskelig å unngå skattemessige midlertidige forskjeller.

Forslag 129 **Fjerne forskuddstrekk i feriepenger for de over 60 år, og ta høyde for dette i tabelltrekket**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 57

Forslag I Skattebetalerforskriften § 5-7-1 (1) fremkommer det at feriepengetillegget til de over 60 år (2,3% tillegg) er en ytelse som det skal foretas forskuddstrekk i. I tillegg må feriepenger over 12,34% (21% mer enn feriepengeloven) trekkes skatt av. Dette gjør det unødvendig komplisert å beregne forskuddstrekk på lønningen hvor feriepenger utbetales. For å forenkle dette bør ansatte over 60 år få en annen trekktabell enn andre, slik at de betaler marginalt høyere skatt gjennom året, slik at de kan slippe å betale forskuddstrekk av feriepengene når de utbetales. Forslaget er derfor å fjerne bestemmelsen i skattebetalerforskriften § 5-7-1 (1).

Forslag 130 **Endre hva som inngår i EKOM-sjablongen på lønnsinnrapportering**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 107

Forslag Følgende EK-tjenester omfattes i dag av sjablongregelen for EKOM, jf. ekomloven § 1-5 og FSFIN § 5-12-20 annet ledd:

- Fasttelefon
- Mobiltelefon
- Tilgang til bredbånd
- Mobil tilgang til datakommunikasjon, for eksempel via trådløse nett

En må i dag fordelsbeskatte 4392 kr per år for EKOM, uavhengig av hva som inngår i dette. Det er flere som «misbruker» denne ordningen gjennom at arbeidsgiver dekker internett i hjemmet til den ansatte. Det oppleves som urimelig at disse skal ha samme beløp for fordelsbeskatning som for de som kun får dekket fri telefon. Derfor bør EKOM etter sjablongmetoden begrenses til kun å gjelde mobiltelefon og mobilabonnement, og en bør se om en skal redusere sjablongsatsen for å reflektere dette. Annen EKOM (f.eks. internett i privat hjem) vil da være utenfor sjablong-regelen, og dermed et skattepliktig gode for den ansatte etter regning.

Hvilke lover foreslås endret:

(1) FSFIN § 5-12 (c) (§§ 5-12-20 til 5-12-24): Gå bort fra «elektronisk kommunikasjonstjeneste» til «fri telefon», slik at en begrenser seg til kun mobiltelefon og mobilabonnement.

(2) FSFIN § 5-12-21 første ledd: Redusere fordel ved privat bruk fra 4392 kr til eksempelvis 3000 kr for å synliggjøre at det er mindre som inngår fordelen, jf. punktet ovenfor.

Forslag 131 **Fjerne krav om skattetrekkskonto for små foretak, men kreve at skattetrekk betales samtidig som lønn**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 117

Forslag Etter Skattebetalingsloven § 5-12 er det krav om at skattetrekket settes inn på en særskilt bankkonto (skattetrekkkonto). Dette medfører ekstra administrativ belastning for små foretak, og økte kostnader til banken gjennom å ha en særskilt låst konto (som en gjerne ønsker å ha en integrasjon med regnskapssystemet på).

For å redusere den administrative byrden på små foretak bør en se på muligheter for å kunne kreve innbetaling av skattetrekk samtidig som lønn utbetales. Da har foretakene kun en forfallsdato å forholde seg til (dato for lønnsutbetaling), samtidig som Skatteetaten mottar betaling tidligere. En kan også se om en skal kreve betaling av arbeidsgiveravgift samtidig som utbetaling av lønn for å redusere enda en betalingsfrist.

Forslag 132 **Forenkle fradragregler for kostnader til planering til jordbruksformål**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 120

Forslag Etter Skatteloven § 14-83 skal kostnader til planering til jordbruksformål føres til fradrag over 10 år. Dette er en unødvendig komplisert regel som svært mange ikke følger. En mulighet er å inkludere planering til jordbruksformål i avskrivningsreglene og saldorskjemaene etter skatteloven § 14-41. Den beste løsningen mener jeg er å oppheve skatteloven § 14-83, og åpne opp for at en kan fradragføre alle fradragsberettigede planeringskostnader løpende. Dette vil både forenkle skattereglene og stimulere til økte investeringer i planeringsarbeid i jordbruket.

Skatteprovenyet: I hovedsak vil en oppheving av skatteloven § 14-83 medføre en periodiseringsendring i skatteinngangen gjennom at en krever skattefradrag umiddelbart, og ikke fører dette over flere år. Økte investeringer vil påvirke skatteinngangen de første årene, men på sikt vil en potensielt få avkastning for de økte investeringene slik at skatteinngangen øker.

Det er viktig at Skatte ABC omtaler planering til jordbruksformål, slik at det fremkommer at planeringskostnader til jordbruksformål kan fradragføres løpende.

Oppsummering: Opphev skattelovens § 14-83 Åpne for at planering til jordbruksformål kan fradragføres fortløpende. Alternativt inkludere planering til jordbruksformål i saldoavskrivninger etter skatteloven § 14-41.

Forslag 133 **Boligverdier – tidligere fastsetting av faktor**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 39

Forslag Faktoren kan være klar i god tid før årsskiftet. Det samme med kvadratmeterpriser. I dag må en vente med å komme i gang med årsoppgjøret til februar for dem som har fast eiendom.

Forslag 134 **Fjerne EKOM etter sjablongmetoden som en del av skattefri gave til ansatte**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 109

Forslag Fra og med inntektsåret 2021 ble det åpnet for å gi 5000 kr i skattefrie gaver til ansatte, og det var ikke lenger et krav om at det måtte være en universell ordning. Det har vært mye diskusjon på hva som kan inngå som en skattefri gave, hvor en har konkludert at mange naturalytelser kan gis innenfor beløpsgrensen. Det gjelder blant annet:

- EKOM (herunder fri telefon)
- Forsikringer
- Fri bruk av arbeidsgivers bil
- Fri bolig
- Rimelige lån

Dette har medført at mange regnskapsførere og bedriftseiere bruker mye tid på slutten av året for å beregne hvor mye de har «igjen» av 5000 kr grensen, og hvordan de kan få omgjort fri telefon og andre skattepliktige godtgjørelser til skattefri gave. I mange tilfeller bruker regnskapsfører og bedrifter mer tid (og penger) på skattetilpasning av naturalytelser enn det skattebesparelsen beløper seg til å være. Dette vil si at endringen i ordningen på skattefrie gaver i 2021 har medført en kraftig økning i administrativ belastning for næringslivet.

På bakgrunn av det bør en se på regelverket på hvordan en kan sette tydeligere grenser på hva som kan tas med og ikke. Det kan være hensiktsmessig å si at løpende naturalytelser som listet opp ovenfor, ikke kan inngå i skattefri gave til ansatte for å redusere tidsbruken til selskap og regnskapsfører. Endringen i reglene vil øke skatteprovenyet, som bør kompenseres gjennom andre tiltak.

Forslag til lovendring i FSFIN § 5-15-1 (3): «Gaver i arbeidsforhold til en verdi av inntil 5 000 kroner per år regnes ikke som skattepliktig inntekt når gaven består av annet enn pengebeløp. Naturalytelser etter FSFIN § 5-12 og bruk av arbeidsgivers bil etter FSFIN § 5-13 regnes likevel som skattepliktig inntekt».

Forslag 135 Fjerne «justeringsfaktor» på utbytte, men endre det til en skatteprosent

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 125

Forslag Da selskapsskatten ble redusert fra 28 % til 22 % (en gradvis reduksjon) ble det mer lønnsomt å ta ut arbeidsinntekter som utbytte istedenfor lønn. Dette fordi reduksjonen i satsen på alminnelig inntekt både reduserer skatt på overskudd i selskapet og utbytteskatten. For å kompensere dette ble det innført en «justeringsfaktor» for å gjøre at utbytteskatten ble høyere enn selskapsskatten. utbytteskatten økt fra 28 % til 35,2 % for at summen av selskapsskatt pluss utbytteskatt skulle være lite endret. For å komme frem til skattesatsen på utbytteskatt tar man utgangspunkt i selskapsskatten på 22 % og multipliserer den med en justeringsfaktor. Dette gjør det unødvendig komplisert for ikke-økonomer. En bør fjerne justeringsfaktoren på utbytte og heller innføre en egen skattesats for utbytte og utdelinger til personlige aksjonærer, da det er enklere for personlige aksjonærer å forstå at skatten på utbytte er 35,2 %, og ikke 22 % multiplisert med en justeringsfaktor på 1,6. (Det foreslås ingen endringer for selskapsaksjonærer).

Forslag 136 **Boligselskapers innberetning av bagatellmessige beløp**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 21

Forslag Boligselskaper innberetter i dag et betydelig antall oppgaver hvor beløpene som får skattemessig konsekvens for andelshaverne er bagatellmessige. Her bør det vurderes forenklinger for eksempel ved å innføre beløpsgrenser som er unntatt skatteplikt (formuesskatt) eller å pålegge boligselskapene å betale den inntekt og formue som fordeles på boligeierne i dag.

Forslag 137 **Forskuddsskatt ved utbytte**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 20

Forslag Mange aksjonærer tar ut utbytte av tidligere års overskudd i sine AS. Felles for alle er at utbyttet gjerne blir betalt i mai eller juni når generalforsamling er avholdt/protokollert, og etter at årsregnskapet er ferdig. Felles for denne gruppen er at de hvert år mottar krav fra Skatteetaten om innbetaling av forskuddsskatt hvor utbytte blir inkludert i grunnlaget for skatt. Det medfører at regnskapsfører ofte må sende inn papirskjema (tilgang i Altinn for skattekort er fortsatt ikke i orden) og be om å få slettet forskuddsskatten, da få eller ingen har likviditet til å betale skatt før utbyttet er kommet inn på konto.

RN mener at innbetaling av forskuddsskatt relatert til utbytte automatisk burde vært utsatt til utbytte ble utbetalt slik at aksjonærene fortrinnsvis kan slippe å måtte låne penger frem til utbytte blir utbetalt. Dette kunne for eksempel vært gjennomført ved at forskuddsskatt relatert til utbytte kun ble medtatt på 3. og 4. termin for forskuddsskatt. En mulig og enkel løsning kan være å innføre kildeskatt på aksjeutbytter tilsvarende hva som gjelder for utenlandske aksjonærer.

Forslag 138 **Mulighet for tidligere innsending av skattemelding**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 19

Forslag Tilgang til forhåndsutfylte data for personlige skattytere i Altinn foreligger i dag først medio/ultimo mars. Det bør være mulig å få tilgang til disse data tidligere. Hovedmengden av grunnlagsdata er levert elektronisk de første dagene i februar, og det bør være rimelig å få tilgang til disse kort tid etter. I dag må man vente med innsending til 20. februar for AS. Det bør være mulig å sende inn fra 2. januar.

Forslag 139 **Utvidelse av skattleggingsperioden**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Regnskap Norge

ID 18

Forslag I medhold av regnskapsloven § 1-7 kan den regnskapspliktiges første eller siste regnskapsår strekke seg lenger enn 12 måneder, men maksimalt til 18 måneder. Retten til å benytte utvidet regnskapsår burde i et forenklingperspektiv også vært tillatt for skattefastsettingsformål.

Det ville vært en forenkling om tilsvarende unntaksregler ble innført for skattleggingsperioden, slik at regnskapspliktige som valgte å levere årsregnskap og årsberetning for en 18 måneders periode fikk samme rett med hensyn til skattefastsettingen, med andre ord rett til å levere skattemelding for maksimalt 18 måneder i oppstarts- eller avviklingsåret.

Forslag 140 **Forenkle avskrivningsregler for småkraftverk**

Tema Skatt

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 104

Forslag Ved aktivering av et kraftverk må en i dag gruppere avskrivninger i følgende grupper: (1) Dammer, tunneler, rørgater, kraftstasjon: Avskrives lineært over 67 år (Skatteloven § 18-6 (1) a.) (2) Maskinteknisk utrustning, generator, turbin, rør/luker/rister etc.: Avskrives lineært over 40 år (Skatteloven § 18-6 (1) b.) (3) Elektroteknisk utrustning i kraftforetak: Avskrives i saldogruppe G (5% saldoavskrivning) (Skatteloven § 14-41 (1) g. jf. § 14-43 (1) g) (4) Kraftstasjonsbygg dersom det er i tre: Avskrives i saldogruppe H (4% saldoavskrivning) (Skatteloven § 14-41 (1) h. jf. § 14-43 (1) h) (5) Anleggsbidrag ved kobling til nett: Ingen skattemessig avskrivning Dette er en vanskelig fordeling da mye av arbeidet er fellesanskaffelser, slik at en må bruke skjønn for å vurdere hvor stor andel av regningen fra entreprenør som gjelder de ulike områdene, som også skaper forhold for å tilpasse avskrivningene etter det som er skattemessig gunstig for selskapet, da det er vanskelig å etterprøve vurderingene som er tatt. Merk at avskrivningsregler for vindkraftverk etter Skatteloven § 14-51 er enklere enn avskrivningsreglene for vannkraftverk, noe som taler for en «forskjellsbehandling» som en bør utjevne.

Ønske nr. 1: Avskriv småkraftverk samlet i en gruppe For småkraftverk (under 10 kVA) burde det derfor vært en mulighet å registrere all anskaffelsen samlet på en post for «kraftverk», og hatt en felles avskrivningsplan. Avskrivningsplanen kan settes slik et det ikke endrer skatteprovenyet vesentlig.

Ønske nr. 2: I skattemeldingen: Fjern RF-1152, og legg kraftverk sammen med andre anleggsmidler I dag registreres de lineære avskrivningene i et eget kraftverksskjema (RF-1152), og ikke i RF-1084. Avskrivningene burde vært lagt sammen med andre eiendeler, som i ny skattemelding heter tema for «spesifikasjon av anleggsmiddel», hvor en grupperer eiendeler i gruppene: (1) Saldoavskrevet anleggsmiddel (2) Lineært avskrevet anleggsmiddel (3) Ikke avskrivbart anleggsmiddel

Forslag 141 **Forenkle innrapporteringskravene for drosje- og godstransport**

Tema Skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 67

Forslag Det har vært betydelige forenklinger i ny skattemelding, men for drosje- og gods-transport beholdes det meste av informasjon. (For innhold i skattemeldingen, se github.com). Følgende informasjon om kjøretøy foreslås fjernes fra skattemeldingen:

- Taksametertype
- Antall liter drivstoff
- Kjøretøyinntekt kontant
- Inntekt fra persontransport med kort eller etterskuddsvis 12 prosent MVA
- Inntekt fra varetransport med kredittkort eller etterskuddsvis 25 prosent MVA
- Kjøreinntekt fakturert offentlige etater
- Tips med kredittkort eller etterskuddsvis
- Tips kontant
- Lengde med skolebarnkjøring
- Lengde med besatt bil når taksameter er i bruk
- Beløp fra bomturer registrert på taksameter

Forslag 142 **Forenkle utfyllingen av tema for Transportmiddel i skattemeldingen (tidligere RF-1125)**

Tema Skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 64

Forslag I tema for transportmidler i ny skattemelding skal personlige selskapsformer (typisk enkeltpersonsforetak) opplyse om kjøretøyene som foretaket eier eller leaser. (Upersonlige selskapsformer som aksjeselskaper slipper å opplyse om dette i ny skattemelding). Dette skjemaet inneholder mye informasjon som er offentlig tilgjengelig, men som er vanskelig for brukeren å forstå/fylle ut korrekt.

(1) Kjøretøyopplysninger: I temaet må man fylle ut kjennetegnet på bilen, beskrivelse av bilen, og årsmodell. Det hadde vært nyttig om Skatteetaten hadde hatt et API opp mot Vegvesenets kjøretøyopplysninger slik at brukeren kunne fylt inn kjennetegnet på bilen (skiltnummeret), så ble resten fylt ut automatisk. Kjøretøyopplysninger fylles automatisk ut i personlig skattemelding, og samme opplysninger burde kommet inn i enkeltpersonsforetakets skattemelding, men her kan det være utfordringer med at kjøretøy ikke er registrert på enkeltpersonsforetaket hos Vegvesenet (da transportmiddelet eies av innehaver eller leases).

(2) Listepriis: Begrepet listepriis er det mange som ikke forstår, og har problemer med å finne ut. Skatteetaten har i dag PDF-dokumenter over listepriiser (se lenke under) som en manuelt kan slå opp i, men det hadde vært mye bedre om Skatteetaten tilgjengeliggjorde listepriis i maskinlesbart format, eller gjennom et API hvor man søker opp skiltnummer (gjørne sammen med API-et mot vegvesenets kjøretøyopplysninger, nevnt i punktet ovenfor). Listepriis legges ikke inn i preutfylt skattemelding til privatpersoner, som i dag må legge dette inn manuelt. Dette bør Skatteetaten preutfylle også der.

Forslag 143 **Forenkle innrapporteringskravene for reindrift**

Tema Skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 66

Forslag I ny skattemelding er informasjonskravet for reindriftseiere betydelig høyere enn for andre virksomheter. En må først registrere inntekter og kostnader i temaet «resultatregnskap og balanse», før en må spesifisere en rekke poster i et eget tema for «reindrift». En bør kritisk gjennomgå denne informasjonen for å vurdere hvilken informasjon som man må ha, og hvilken informasjon en kan fjerne. En bør vurdere om skattelovens regler for gjennomsnittsfastsetting av inntekt for reindriftseiere (skatteloven § 14-82) kan oppheves eller endres for å forenkle skattemeldingen. En oppheving av skattelovens § 14-82 vil medføre at skattebelastningen følger betalingsevnen (likviditeten) til innehaver, noe som kan være hensiktsmessig. Dette vil øke skatteyters forståelse for regnskapet og skatteregningen, noe som er et svært viktig element i forenklingsarbeidet.

Dersom en velger å beholde gjennomsnittsfastsetting etter skatteloven § 14-82, bør skattemeldingens tema for reindrift, felt for tidligere års resultater, være informasjon som preutfylles fra Skatteetaten basert på tidligere års innlevert skattemelding. Slik eliminerer man en potensiell feilkilde i utfyllingen av skattemeldingen.

Det kan nevnes at Skatteetaten har gjennomført store forenklinger i skattemelding for landbruksnæringen ved overgang fra RF-1030/RF-1175 til ny skattemelding. Vi håper at noe av arbeidet her kan være til inspirasjon også for forenklinger for reindriftsnæringen.

Oppsummering: (1) Fjerne eller forenkle skattelovens § 14-82 for gjennomsnittsfastsetting for reindrift. (2) Fjerne betydelige deler av opplysningene som innrapporteres i skattemeldingen i tema reindrift.

Forslag 144 **Forenkle innrapporteringskravene for overnatting- og serveringsvirksomhet**

Tema Skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 68

Forslag Det har vært betydelige forenklinger i ny skattemelding, men for overnattings- og serveringssted beholdes det meste av informasjon. Dette medfører at denne gruppen får et mye større informasjonskrav enn andre skattepliktige virksomheter, noe som oppleves lite hensiktsmessig, og er svært tidkrevende å fylle ut. En bør vurdere om en kan fjerne hele temaet for overnattings- og serveringssted. Inntekter, kostnader og varelager fremkommer i de andre temaene i skattemeldingen, og mva-behandling og uttak av varer fremkommer i mva-meldingen. Det er dermed mye informasjon som Skatteetaten allerede sitter på, som de ikke vil miste av at temaet fjernes.

Det foreslås at hele tema for «overnattings- og serveringssted» fjernes fra skattemeldingen, noe som vil medføre at følgende informasjon fjernes fra skattemeldingen:

- Kassasystem
- Privat uttak av varer
- Representasjon
- ID
- Organisasjonsnummer
- Fødselsnummer
- Avgiftspliktig inntekt fra inngangspenger
- Avgiftsfri inntekt fra inngangspenger
- Garderobeinntekt
- Varelager per vareart
- ID
- Vareart
- Matvarer
- Tobakk
- Kaffe og te
- Mineralvann
- Rusbrus og sider
- Øl
- Vin

- Brennevin
- Andre varer
- Varelager per 1. januar
- Varelager per 31. desember
- Solgte varers inntakskost
- Salgsinntekt og uttak
- Salgsinntekter i kontant

Forslag 145 **Felles dato for åpning av innsending av skattemelding for AS og årsregnskap**

Tema Skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 69

Forslag Dato for når en kan sende inn skattemelding og årsregnskap for AS bør være den samme, slik at sluttbruker har en dato å forholde seg til, som medfører at både skattemelding og årsregnskapet kan ferdigstilles samtidig. Vi opplever stor frustrasjon fra kunder som har ferdigstilt regnskap, sendt inn årsregnskap, men må vente på at skattemeldingen tilgjengeliggjøres for innsending.

Årsregnskapet åpnes for innsending tidlig i januar, men sluttbruker må vente til godt ut i februar før skattemeldingen/næringsoppgaven for upersonlige er klar til innsending. Det ville vært positivt om skattemeldingen var klar i midten av januar, for å sikre at mange sender inn skattemeldingen tidlig. Hovedpoenget er likevel å få samme dato for lansering av skattemelding og årsregnskap.

Forslag 146 **Fjerne kraftskjema i næringsoppgaven for småkraftverk**

Tema Skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 70

Forslag Skjemaene RF-1151 og RF-1152 må fylles ut av alle småkraftverk. Større kraftverk må i tillegg fylle ut RF-1153 pga. de betaler naturressursskatt og grunnrenteskatt. Småkraftverk skal ikke fylle ut RF-1153, da de ikke betaler naturressursskatt og grunnrenteskatt.

For småkraftverk er det lite ny informasjon som fremkommer i RF-1151 og RF-1152 versus det som er i regnskapet. RF-1151 inneholder en oppsummering av selve kraftverket, informasjon som NVE sitter på i dag. Dersom Skatteetaten og NVE deler denne dataen kan småkraftverk slippe å legge inn denne informasjonen på nytt i skattemeldingen.

RF-1152 inneholder informasjon om eiendeler og avskrivning. Denne informasjonen bør flyttes bort fra et eget skjema, og inn i de vanlige avskrivningsskjemaene i temaet «eiendeler» i ny skattemelding, herunder saldoavskrevet eiendel, lineært avskrevet eiendel og ikke avskrevet eiendel.

For kraftverk som ikke defineres som små, vil de fremdeles måtte fylle ut kraftskjema, men disse kan forenkles betydelig slik at kraftskjemaet i hovedsak er for beregning av naturressursskatt og grunnrenteskatt.

Forslag 147 **Skattemeldingens skjema for lineært avskrevet eiendel: Godta at påkostninger aktiveres på eiendelen**

Tema Skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 73

Forslag I skattemeldingens tema for lineært avskrevet eiendel skal kjøp og påkostninger registreres som to ulike skjemaer. For eiendeler i saldoskopkjemaer og ikke avskrivbare eiendeler legges påkostninger til i det samme skjemaet som hovedeiendelen. Dette er det mest naturlige, og derfor bør en endre skjema for lineært avskrevet anleggsmiddel til å akseptere at en registrerer påkostninger inn på det samme skjemaet som hovedeiendelen, slik at en eiendel kun har et skjema. Det vil gjøre det mye enklere å fylle ut skjemaer ved realisering av en eiendel som avskrives lineært.

Forslag 148 **Fjerne post 4295 i næringsspesifikasjonen**

Tema Skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 72

Forslag Post 4295 i skattemeldingen er «Beholdningsendring av varer under tilvirkning og ferdig tilv. varer». I tema «spesifikasjon av varelager» i ny skattemelding oppgir en verdi på varelageret for variablene:

- Råvarer og innkjøpt halvfabrikata
- Varer under tilvirkning
- Ferdig tilvirket vare
- Innkjøpt vare for videresalg
- Buskap
- Selvprodusert vare benyttet i egen produksjon
- Rein, pelsdyr og pelsdyrskinn på lager

Skatteetaten har da informasjon om beholdning på varelager, og det er da lite nyttig at det er en egen post som forteller hva beholdningsendringen på egenproduserte varer har vært i året. Post 4295 bør derfor fjernes fra skattemeldingen, slik at en kan legge inn beløpet på post «4005 Varekostnad» som andre varer.

Forslag 149 **Skattemelding ENK: Fyll ut ektefellens andel av inntekt/formue i ektefellens skattemelding**

Tema Skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 73

Forslag Ved innsending av skattemelding for næringen fylles innehaverens andel av inntekt og formue automatisk inn i innehavers skattemelding, mens ektefellen må legge dette manuelt inn i egen skattemelding. Manuelt arbeid danner grunnlag for feil i skattemeldingen, og derfor bør skatteetaten se på mulighet for å automatisk fylle inn ektefellens andel av inntekt og formue i skattemeldingen. Ektefellens fødsels- og personnummer er informasjon som Skatteetaten sitter på, men dersom dette er krevende å hente frem kan en løsning være å kreve utfylling av ektefelles fødsels- og personnummer i næringsdelen til skattemeldingen dersom inntekt og/eller formue fordeles til ektefelle.

Forslag 150 **Åpne for bruk av formuesverdi i RF-1088 (aksjeoppgaven) i skattemelding for upersonlige aksjonærer**

Tema Skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 75

Forslag I skattemeldingen for upersonlig skal en oppgi formuesverdi på aksjer og investeringer per 31.12. Ved utarbeidelse av skattemelding er ofte ikke formuesverdier for ikke-børsnoterte foretak klar. Dette medfører at mange holdingsselskaper venter med innsending av skattemeldingen til slutten av mai for å få på plass korrekte formuesverdier, og innhenting av formuesverdier er en tidkrevende og manuell prosess.

Dersom det i Skatte ABC opplyses om at en kan bruke formuesverdi per 1.1. i skattemeldingen, altså den formuesverdien som fremkommer i aksjeoppgaven (RF-1088), vil dette forenkle innrapporteringen betydelig. Det vil påvirke skatteprovenyet noe, da formuesverdier i gjennomsnitt øker noe gjennom året, men det vil ikke være betydelige påvirkninger.

Forslag 151 **Inkludere formue i informasjon om aksjer/verdipapirer i skattemelding for AS**

Tema Skattemelding

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 65

Forslag I ny skattemelding for AS overføres informasjon om investering i aksjer og andeler, og andre verdipapirer. Det overføres ikke informasjon om investeringen er innenfor eller utenfor fritaksmetoden, landkode, og hva formuesverdien (ligningsverdien) er. Sistnevnte er noe Skatteetaten sitter på i RF-1088, og bør derfor kunne overføres. Skatteetaten bør også fylle ut om en investering er innenfor eller utenfor fritaksmetoden, og så kan foretaket evt. overstyre dette om de er uenige. (Merk at formuesverdien som da overføres er formuesverdi for fjoråret, og ikke årets formuesverdi, da aksjeoppgaven inneholder ett år gamle data på ligningsverdi).

Forslag 152 **Statsstøtte og oppbevaring – redusert oppbevaringstid**

Tema Statsstøtte

Dep NFD

Fra Regnskap Norge

ID 52

Forslag I ny støtteprosesslov som trådte i kraft 1.1.2023, er det gjennom § 3 (3) innført ti års oppbevaringsplikt for støttemottaker på opplysninger som er nødvendige for å kontrollere at tildelingen er i tråd med støttereglene. Dette gjelder offentlig støtte gjennom skatte- og avgiftssystemet, og omfatter eksempelvis arbeidsgiveravgift med reduserte satser og skattefunn. Dette synes blant annet å omfatte at mottaker ikke var i økonomiske vanskeligheter på mottakstidspunktet. Om mulig bør oppbevaringstiden reduseres til fem år, i samsvar med bokføringslovens oppbevaringskrav.

Forslag 153 **Konsekvensutredning av endringer i lov og forskrift**

Tema Utredningsinstruksen

Dep NFD

Fra BDO AS

ID 162

Forslag Slik rammer problemet i praksis: Asgeir er uvurderlig for det lille lokalsamfunnet på Knøttøy, en liten øy på Vestlandet. Det er for langt å bygge bro eller tunnel, så de to gamle taxibåtene til Asgeir er lokalbefolkningens eneste forbindelse til fastlandet. Taxibåtene eier han gjennom aksjeselskapet Knøttøy Båttaxi AS. Båtene er gamle, motorene er ganske nedslitte, bruker mye diesel og skaper mye forurensning. Asgeir snakket med banken og de sa ja til et lån på 5 millioner kroner for å kjøpe to nye båter. Asgeir arvet en million kroner etter sin mor, og vil da greie å betale for de to båtene som til sammen koster 6 millioner kroner. Han gjennomførte kjøpet i april 2022. I mai kom Finansdepartementet med en høring om «forslag til særregler om skattlegging av privat konsum i selskap». Asgeir pleier ikke å surfe på Finansdepartementets nettsider, så han fikk ikke med seg hva reglene kunne bety for ham før en gammel venn av ham ringte i august, etter at høringsfristen var over. Asgeir fikk sjokk. Reglene som var foreslått vil innebære at han fra 2023 vil bli personlig beskattet for all den tid båtene ikke er i bruk, og det er cirka 60 prosent av tiden. Ikke bare det, han vil få en årlig skattbar fordel på 104 % av verdien på båtene, redusert med den tiden de er i bruk. Asgeir har en skatteprosent på 40, og vil derfor få en ekstra skatteregning på 1,5 millioner kroner i året. Det er mer enn hele inntekten i taxibåtselskapet. Etter at høringen var over forsto finansministeren at det var mye motstand mot de nye reglene. Han varslet derfor at endringen blir utsatt til 2024, og at det vil komme et justert forslag i løpet av 2023. For Asgeir var det liten hjelp. Ingen kunne vite hvordan de justerte reglene ville se ut, og om de er i nærheten av det første forslaget ville både Knøttøy Båttaxi AS og han selv gå konkurs. Asgeir begynte derfor å planlegge nedleggelse av selskapet og salg av båtene. Han håpet han fikk nok ved et salg til å dekke gjelden til banken. Arven fra mor innså han at ville gå tapt.

Årsaken til problemet: Regjeringen har sendt en rekke saker på høring i løpet av det siste året som mangler tilstrekkelig konsekvensutredning. Effektene kan ha store konsekvenser for SMB, og gjør at de må bruke ressurser på å forstå problemet, og prøve å gjøre seg hørt i debatten. Regelrådet er et uavhengig forvaltningsorgan som skal bidra til økt verdiskapning ved at næringslivet ikke blir påført unødvendige kostnader fra nytt eller endret regelverk. Rådet har avgitt en rekke uttalelser som viser til manglende konsekvensutredning av forslag fremmet av regjeringen. Så langt er de ikke blitt hørt.

Løsningen på problemet: Endringer i skatter, avgifter, lover og forskrifter som påvirker norsk næringsliv betydelig, og spesielt SMB, må konsekvensutredes grundig. Når dette ikke skjer skaper det høy grad av uforutsigbarhet, noe som igjen går utover drift og mulighet til langsiktige investeringer. Krav til forenkling burde inngå som et eget punkt i utredningsinstruksen. I tiltak som foreslås bør det vurderes om de gjør hverdagen enklere for norske SMBer.

Forslag 154 **Veiledning arbeidsgiver i forbindelse med foreldrepermisjon del 2**

Tema Veiledning

Dep BFD

Fra Fiken AS

ID 92

Forslag Når man søker om foreldrepenger hos NAV blir foretaket hvor søker er ansatt i bedt om å opplyse om inntektsforhold som er relevante. I mange tilfeller får søker avslag på søknaden som følge av at feil opplysninger er gitt av arbeidstaker. Opplysningene som foretaket gir, er opplysninger som Skatteetaten og NAV sitter på gjennom a-meldingene som er sendt inn. For å hindre feilinnsendinger, avslag og potensielt for sen eller tap av utbetaling fra NAV, bør NAV preutfylle inntektsopplysninger basert på a-meldinger og be arbeidsgiver bekrefte eller endre inntektsopplysningene slik at det stemmer overens med den reelle situasjonen. Det vil gjøre behandlingen enklere for arbeidsgiver og øke tryggheten hos arbeidstaker.

Forslag 155 **Veiledning arbeidsgiver i forbindelse med foreldrepermisjon del 1**

Tema Veiledning

Dep BFD

Fra Fiken AS

ID 91

Forslag NAV har en fin kalkulator for arbeidstakere til å beregne sin egen foreldrepermisjon. I dette bildet burde man også lagt inn arbeidsgiver(e), hvordan en jobber i dag (fastlønn m/prosentandel, timelønn osv.), for å generere en kalender til arbeidsgiver som forteller hvordan permisjonen skal registreres i systemet. Der bør en også opplyse om arbeidsgivers plikter i forbindelse med permisjon, for å hjelpe innehavere av små foretak til å gjøre det riktig. Gjør arbeidsgiver feil i registreringen av foreldrepermisjonen kan det få betydelige konsekvenser for arbeidstaker.

Forslag 156 **Samle informasjon om alle satser for lønn og godtgjørelser på et sted**

Tema Veiledning

Dep FIN

Fra Fiken AS

ID 60

Forslag Det finnes ingen enkel oversikt over alle satser relatert til godtgjørelser tilknyttet lønn (herunder diett). Skatteetaten eller et departement bør samle alle disse på et sted, hvor en viser både skattefrie satser og «statens sats», slik at regnskapsførere og innehavere av små foretak bruker mindre tid på å lete etter korrekte satser, spesielt i forbindelse med arbeidsoppdrag i utlandet. Denne oversiktssiden bør oppdateres årlig, med henvisning til hva som var tidligere års satser.

Forslag 157 **Enklere å søke om enøk-støtte fra Enova**

Tema Virkemiddelapparatet

Dep KLD

Fra NHO

ID 49

Forslag En del støtteordninger og virkemidler for bedrifter, som Enøk-støtte fra Enova, er kompliserte og ressurskrevende å søke på. Slike ordninger er viktige omstillingsdrivere og bør være enklere tilgjengelige så også mindre aktører kan bruke dem aktivt.

Forslag 158 **Virkemiddelapparatet**

Tema Virkemiddelapparatet

Dep NFD

Fra BDO AS

ID 156

Forslag Slik rammer problemet i praksis: Sivert har lenge fundert på en teknisk løsning for vann- og avløpsbransjen. Han mener markedspotensialet for løsningen er enormt, og at den vil revolusjonere hvordan vi sikrer vann i grunnen. For å realisere ideen trenger han imidlertid støtte. Oppstartsvirksomheten han eier, og leder opplever økte kostnader og marginale resultater. Han har ingen administrasjon, kun en ekstern regnskapsfører som fører bilagene fra periode til periode. Sivert har ikke kapasitet eller overskudd selv til å sette seg inn i virkemiddelapparatet. Han har fått henvendelser fra konsulentselskaper som tilbyr å hjelpe ham, men de krever å få en stor andel av eventuelle tilskudd som tildeles. Siden det blir for komplekst å skaffe nødvendig støtte, bestemmer han seg for å skrinlegge ideen og heller finne seg en trygg jobb.

Årsaken til problemet: Vanskelighetsgraden i det såkalte virkemiddelapparatet, støtteordninger for etableringer, er i dag et alvorlig problem og et hinder for nyetableringer. Det oppleves som en jungel å navigere i. Dette gjelder spesielt for små og mellomstore bedrifter som ikke har interne ressurser til å gjøre denne jobben. De mangler også ofte solid egenkapital og har normalt ingen erfaring med å hente inn ekstern kapital. Dersom virkemiddelapparatet skal være en reell driver for vekst, innovasjon og utvikling i norsk næringsliv, må det også være tilgjengelig for de aktørene som trenger det mest, nemlig den gjengse SMB-leder som sitter tettest på markedet sitt, teknologisk og geografisk. Inntil staten tar ansvar er kommersielle aktører på banen. Det finnes i dag flere spesialiserte konsulentselskaper som tar seg godt betalt for å bistå i den kompliserte søknadsprosessen. Dette er kostnader som kunne og burde vært spart for små virksomheter.

Løsningen på problemet: Regjeringen lanserte i februar 2022 en nettløsning som samler de næringsrettede virkemidlene til Innovasjon Norge, Forskningsrådet, Eksfin og Siva under én paraply. Det gir en bedre oversikt, men søknadsprosessen og støtteordningene er fremdeles like kompliserte. For at virkemiddelapparatet skal bli effektivt må det gjøres en full gjennomgang av samtlige støtteordninger med sikte på en vesentlig forenkling. Forenklingen må inkludere en felles søkeportal hvor samme søknad og innlevert informasjon kan benyttes til å søke på flere forskjellige ordninger.